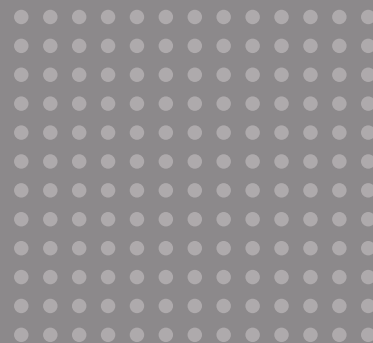
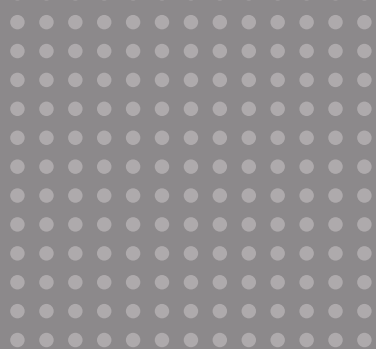

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
The Supreme Court of Lithuania

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
The Supreme Court of Lithuania

AUKŠČIAUSIOJO TEISMO PIRMININKĖS ŽODIS

WORD FROM THE PRESIDENT OF THE SUPREME COURT

Mieli skaitytojai,

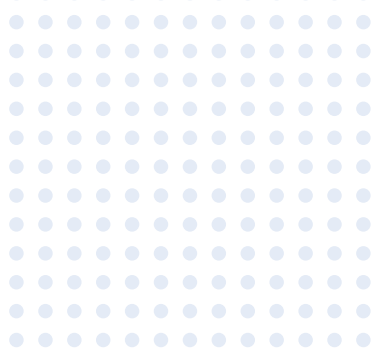
man didelė garbė kviesti Jus verčiant šio leidinio lapą po lapo susipažinti su Lietuvos Aukščiausiuoju Teismu. Džiaugiamės galėdami pasiūlyti trumpą Lietuvos aukščiausios teisminės institucijos – vienintelio mūsų valstybėje kasacinio teismo – istorinės raidos, reikšmės, sąrangos ir veiklos, įsipareigojimų valstybei ir visuomenei apžvalgą.

Kaip ir kiekvienas kitas kasacinis teismas, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas siekia būti nuosaikios pusiausvyros, stabilumo, išskirtinis teisingumo ramstis, puoselėjantis teisinę valstybę ir užtikrinantis pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą. Esame

Dear Readers,

I am honoured to invite you to get an inside look at the Supreme Court of Lithuania by reading this publication page by page. We are pleased to offer a brief overview of the historical development, significance, structure and activities, obligations to the state and society of the highest judicial institution of Lithuania - the only court of cassation in our country.

Like every other court of cassation, the Supreme Court of Lithuania strives to be an exceptional pillar of justice, pillar of a moderate balance and stability, fostering the rule of law and ensuring the protection of fundamental rights and freedoms. We are an independent, impartial

nepriklausoma, nešališka institucija, užsibrėžusi sąžiningai vykdyti teisingumą, taip užtikrinti vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką aiškinant ir taikant teisę.

Teisė ir teisingumas jau seniai peržengė ir vis labiau peržengia valstybių sienas. Esame Europos teisėjai, todėl mūsų dialogas, kuriant bendrą teisės ir teisminę erdvę, dalijantis patirtimi ir praktika, tapo būtina ir neatsiejama kasdienio darbo dalimi, o lyginamoji teisėtyra – svarbiu teisės aiškinimo įrankiu. Čia Aukščiausiam Teismui tenka ypatinga atsakomybė.

Visada stengiamės būti patikimi – profesionaliu ir atviru – teismu kiekvienam siekiančiam teisingumo, kiekvienam keliančiam sudėtingus, visai visuomenei svarbius teisės klausimus. O tai reiškia, kad turime ambiciją būti teismų sistemos lyderiu – autoritetingu ir veiksmingu, išmintingu ir puoselėjančiu aukštas vertybes, komunikuojančiu, inovatyviu ir tvariu.

Linkėdama turiningos pažinties

Dr. Danguolė Bublienė
Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkė

institution, determined to administer justice honestly, thus ensuring the uniform case law of courts of the general competence when interpreting and applying the law.

Law and justice have long ago exceeded and are increasingly transcending national borders. We are European Judges, so our dialogue, creating a common legal and judicial space, exchanging experience and practice, has become a necessary and integral part of our daily work, and comparative legal research has become an important tool for legal interpretation. Here the Supreme Court has a special responsibility.

We always strive to be a reliable – professional and open – court for everyone who seeks justice, for everyone who raises complex legal issues important to the whole society. And this means that we have the ambition to be the leader of the judicial system – authoritative and effective, wise and upholding high values, communicative, innovative, and sustainable.

Wishing you a rewarding reading

PhD. Danguolė Bublienė
President of the Supreme Court of Lithuania

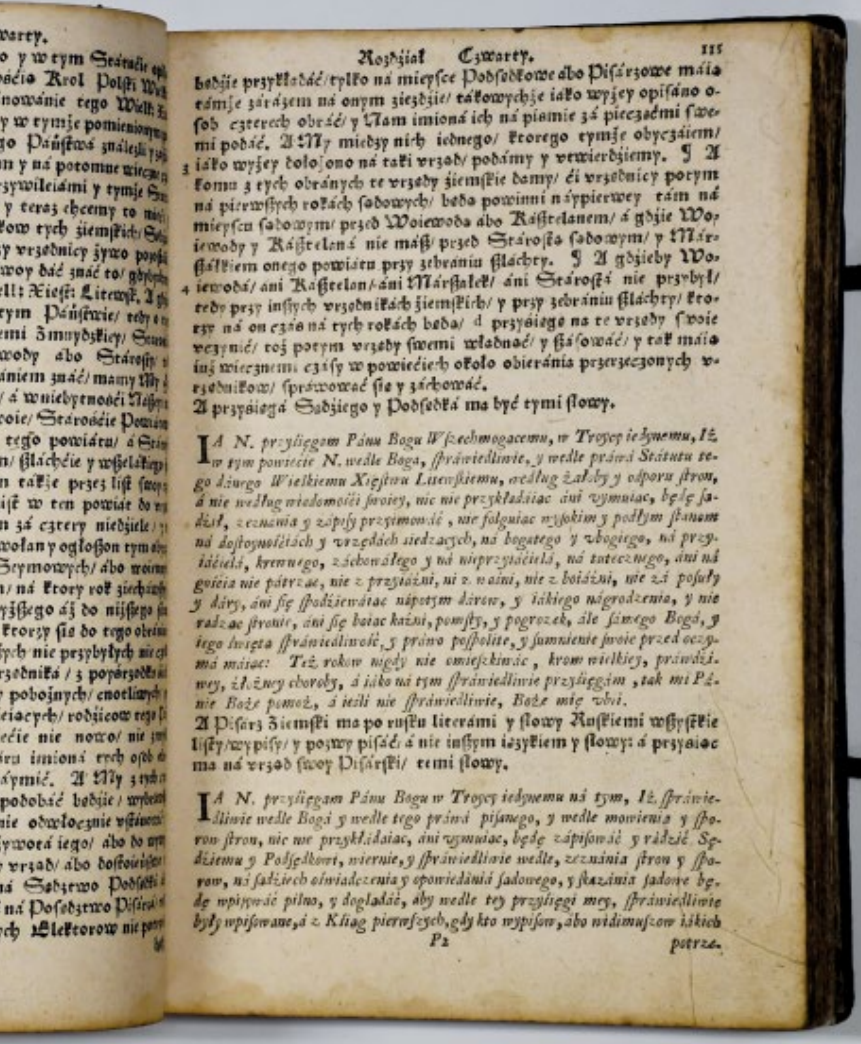

PIRMAS ŽVILGSNIS:
AUKŠČIAUSIOJO TEISMO IŠTAKOS

FIRST LOOK:
EVOLUTION OF THE SUPREME COURT

1

Aukščiausiojo Teismo ištakos siekia XVI amžiaus pabaigą – 1581 metus, kai buvo įkurtas tuo metu viešpatavusio bajorų luomo teismų sistemos viršūnę sudarantis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Vyriausiasis Tribunolas (Tribunolas). Jis veikė, iki Lietuva pateko į Rusijos imperijos sudėtį 1795 metais, ir kiek vėliau buvo trumpam atkurtas, Lietuvai esant Rusijos imperijos sudėtyje, iki 1801 m., kol buvo iš viso panaikintas.

1918 m. vasario 16 d. paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, buvo įtvirtinta trijų pakopų teismų sistema, susidedanti iš taikos teisėjų, apygardų teismų ir Vyriausiojo Lietuvos Tribunolo, kuris veikė kaip apeliacinis teismas. Kasacijos galimybės įstatymas visai nenustatė. Vyriausiasis Lietuvos Tribunolas, būdamas vienas visai valstybei, atskirais neišvengiamais atvejais atliko ir vienodo teisės aiškinimo uždavinį. Kasacija Lietuvoje buvo įtvirtinta 1921 m. birželio 15 d. ir buvo leidžiama tik dėl taikos teisėjų sprendimų, jau išnagrinėtų apeliacine tvarka, taip pat kai kurių specialių kategorijų bylose.

1933 m. liepos 11 d. priėmus naują Teismų santvarkos įstatymą, Vyriausiasis Lietuvos Tribunolas iš esmės tapo kasaciniu teismu žemesnės instancijos (apylinkių ir apygardų bei Apeliacinių Rūmų), taip pat karinių teismų ir Klaipėdos krašto teismų byloms.

1940 metų birželį Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, tarpukariu veikę nepriklausomos Lietuvos teismai buvo panaikinti, vietoj jų įvedant naują sovietinių bendrosios kompetencijos teismų sistemą. Panaikintų Vyriausiojo Lietuvos Tribunolo ir Apeliacinių Rūmų funkcijas, kaip ir likusias neišspręstas bylas, perėmė suformuotas naujas Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos (LTSR) Aukščiausiasis Teismas.

The origins of the Supreme Court go back to the end of the 16th century - the year 1581, when the Supreme Tribunal of the Grand Duchy of Lithuania, which was at the top of the judicial system of the nobility ruling at that time, was established. It operated until Lithuania became a part of the Russian Empire in 1795, and was restored a little later for a short time, when Lithuania was part of the Russian Empire, until 1801, when it was disbanded altogether.

After the declaration of the independence of Lithuania on 16 February 1918, a three-tier court system was established, consisting of justices of the peace, regional courts, and the Supreme Tribunal of Lithuania, which acted as the court of appeals. The law did not provide for the possibility of cassation at all. The Supreme Tribunal of Lithuania, being one for the entire state, also performed the task of uniform interpretation of the law in individual unavoidable cases. Cassation in Lithuania was established on 15 June 1921 and was allowed only for the decisions of the justices of the peace, which have already been examined by appellate instance, as well as in cases of some special categories.

After the passing of the new Law on the Courts on 11 July 1933, the Supreme Tribunal of Lithuania essentially became a court of cassation for cases of lower instances (district and regional courts, and Chamber of Appeal), as well as military courts and courts of Klaipėda land.

After the occupation of Lithuania by the Soviet Union in June 1940, the courts of independent Lithuania that operated between the wars were revoked and replaced by a new system of Soviet courts of general jurisdiction. The newly formed Supreme Court of the Soviet Socialist Republic of Lithuania (SSRL) took over the functions of the disbanded Supreme Tribunal of Lithuania and the Chamber of Appeals, as well as the remaining unresolved cases.

1925 M. LIETUVOS

1925 M. LIETUVOS

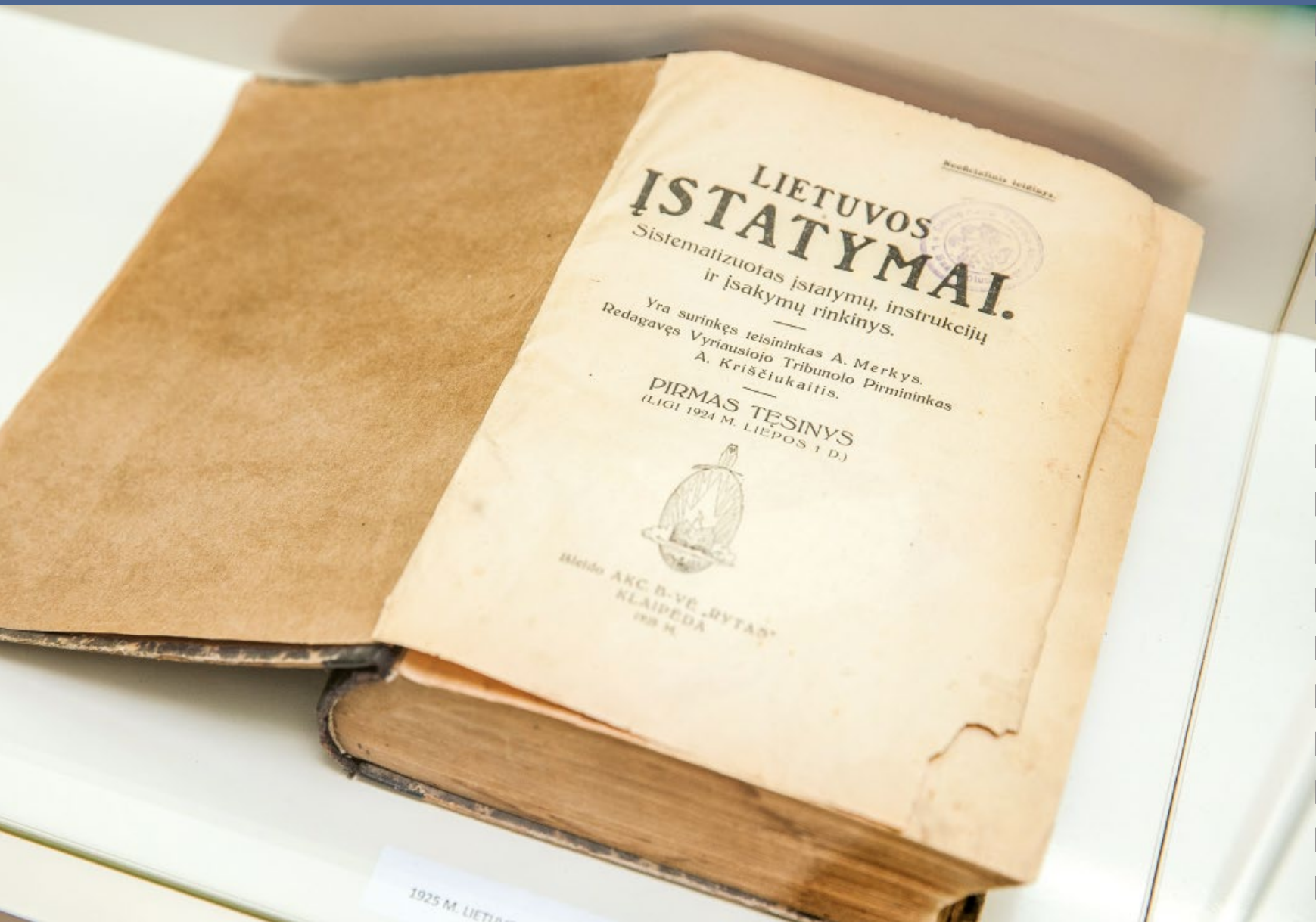
1925 M. LIETUVOS

1925 M. LIETUVOS

1925 M. LIETUVOS

1925 M. LIETUVOS

Po nacistinės Vokietijos okupacijos, 1944 m. liepos 13 d. į Vilnių grįžus sovietų valdžiai, Lietuvoje iš naujo buvo suformuota sovietinių bendrosios kompetencijos teismų sistema.

1990 m. kovo 11 d. atkūrus Lietuvos nepriklausomybę Aukščiausiasis Teismas tapo aukščiausia teismine valdžia Lietuvos Respublikoje, Lietuvos įstatymų nustatyta tvarka vykdančia kasacijos funkciją, prižiūrinčia Lietuvos teismų teisminę veiklą ir nagrinėjančia atskirų kategorijų bylas kaip pirmoji instancija. 1990 m. balandžio 2 d. Mindaugas Lošys buvo paskirtas pirmuoju atkurtos nepriklausomos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininku. Lietuvos Aukščiausiasį Teismą sudarė Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, 2 pirmininko pavaduotojai (vienas baudžiamosioms, vienas civilinėms byloms) ir 29 teisėjai.

Po nepriklausomybės atkūrimo prasidėjusios teismų reformos metu buvo įtvirtinta iš esmės 1933–1940 m. veikusi teismų sistema, kurią sudarė Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos apeliacinis teismas, apygardų ir apylinkių teismai, tačiau Aukščiausiasis Teismas dar netapo kasaciniu teismu, formuojančiu vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką.

Nuo 1995 m. sausio 1 d. Aukščiausiasis Teismas, įgijęs kokybiškai naują kompetenciją, tapo kasaciniu teismu, kuriam, be kita ko, įstatymu buvo pavesta formuoti vienodą teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus, o nuo 1999 m. sausio 1 d. – vieninteliu kasaciniu teismu įsisteėjusiems teismų procesiniams sprendimams peržiūrėti.

2003 metais įsigaliojus naujiems Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksams, įtvirtinusiems Aukščiausiojo Teismo, kaip kasacinio teismo, kompetenciją,

After the occupation of Nazi Germany, the system of Soviet courts of general competence was re-established in Lithuania after the return of Soviet forces to Vilnius on 13 July 1944.

After the restoration of independence of Lithuania on 11 March 1990, the Supreme Court became the highest judicial authority in the Republic of Lithuania, performing the function of cassation in accordance with the procedure established by the laws of Lithuania, supervising the judicial activities of Lithuanian courts and examining cases of individual categories as the first instance. Mindaugas Lošys was appointed as the first President of the Supreme Court of the restored independent Lithuania on 02 April 1990. The Supreme Court of Lithuania consisted of the President of the Supreme Court, 2 deputy presidents (one for criminal cases and one for civil cases), and 29 judges.

The judicial reform that followed the restoration of independence essentially re-established the judicial system that had been in place between 1933 and 1940. It consisted of the Supreme Court of Lithuania, the Court of Appeal of Lithuania, Regional and District courts, but the Supreme Court has not yet become a court of cassation, forming the uniform case law of courts of general competence.

Since 01 January 1995 the Supreme Court, having acquired a qualitatively new competence, became the court of cassation, which, among other things, was mandated by law to form a uniform case law through interpretation and application of laws, and since 01 January 1999 became the sole court of cassation to review procedural decisions of the courts.

After the entry into force of the new Code of the Criminal Procedure of the Republic of Lithuania and new Code of the Civil Procedure of the Republic of

aiškius kasacijos pagrindus, Aukščiausiasis Teismas iš esmės įgijo dabartinį savo statusą ir kompetenciją ir ilgainiui tapo tikru vienodą teismų praktiką formuojančiu teismu.

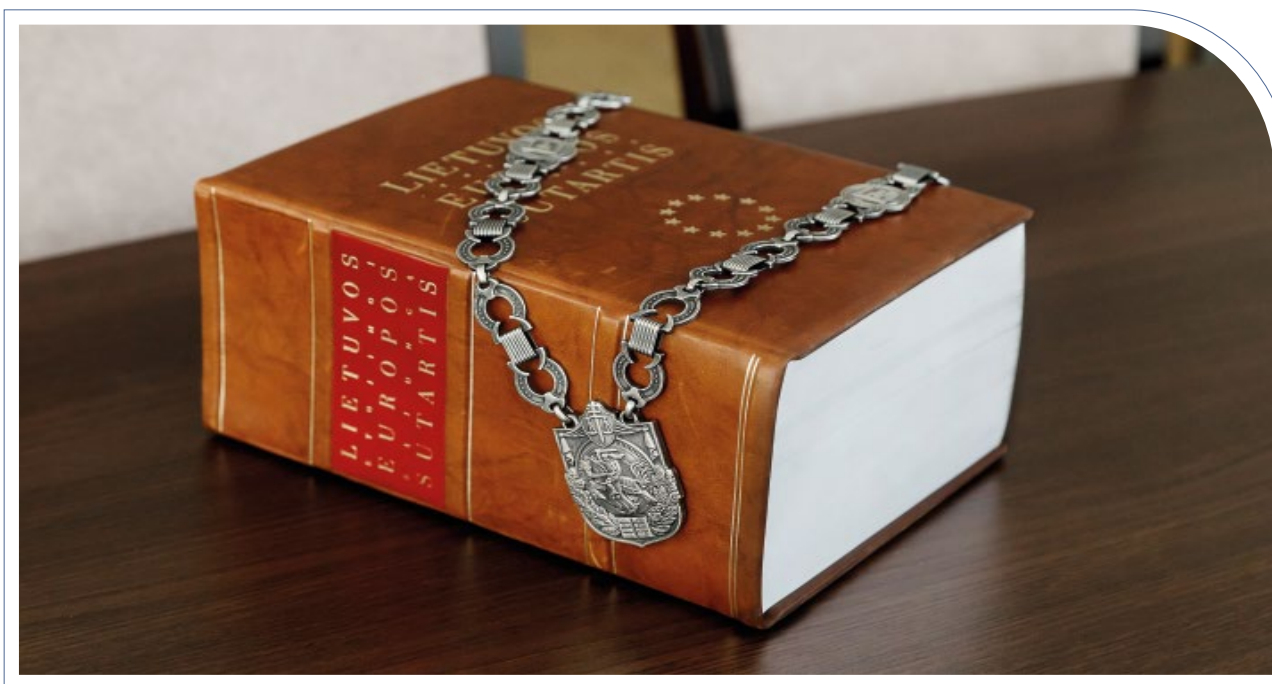
2011 metais perdavus administracinių teisės pažeidimų (dabar – administracinių nusižengimų) bylų nagrinėjimą iš administracinių teismų bendrosios kompetencijos teismams, Aukščiausiojo Teismo kompetenciją papildė ir prašymų atnaujinti šias bylas nagrinėjimas, ir praktikos šioje srityje formavimas.

Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičius kito – nuo 23 (1995 metais) iki 37 (1998 m. lapkričio 11 d. – 2011 m. gruodžio 31 d.) teisėjų, kol nuo 2012 metų buvo pradėtas palaipsniui mažinti. Šiuo metu nustatytas 32 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičius.

Lithuania in 2003, which established the competence of the Supreme Court as a court of cassation, clear grounds for cassation, the Supreme Court acquired in substance its current status and competence, and eventually became a real court that forms uniform case law.

The transfer of administrative offences (now administrative misdemeanours) from the administrative courts to the courts of general jurisdiction in 2011 has added to the Supreme Court's competence both the examination of applications for re-opening of such cases and the development of case law in this area.

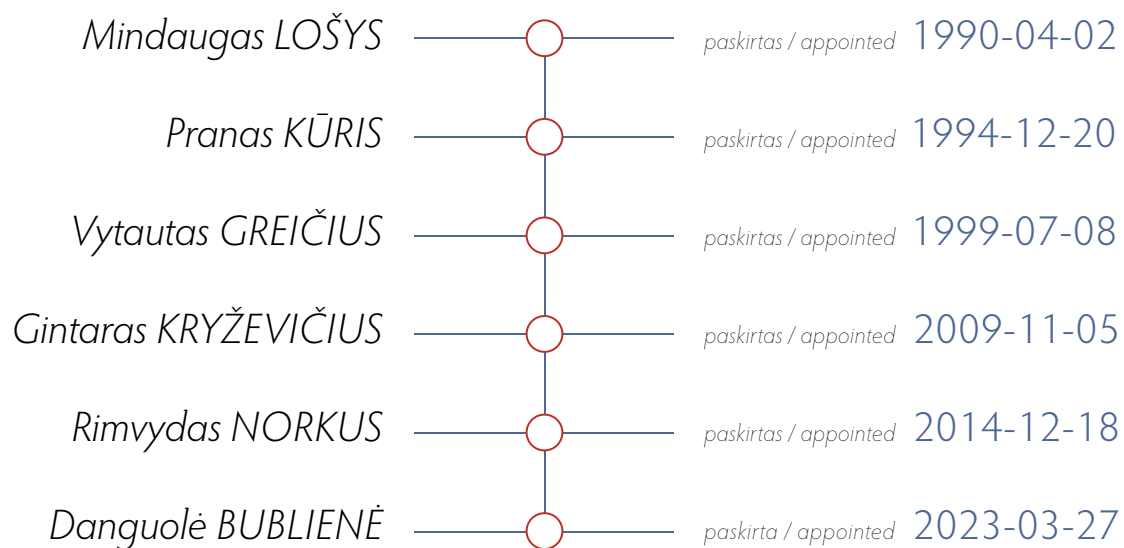
The number of judges of the Supreme Court varied from 23 (in 1995) to 37 (11 November 1998 - 31 December 2011), and its gradual reduction began in 2012. Currently, the number of judges of the Supreme Court of Lithuania is 32.

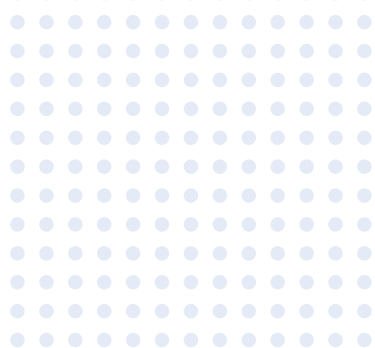

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO PIRMININKAI

PRESIDENTS OF THE SUPREME COURT OF LITHUANIA

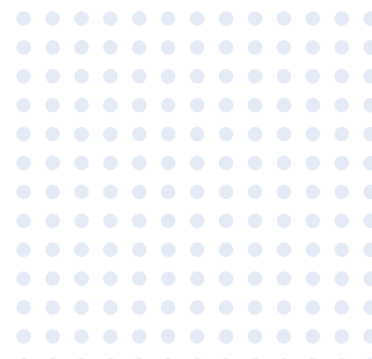

TARNAUJANT VISUOMENEI: AUKŠČIAUSIOJO TEISMO KOMPETENCIJA IR FUNKCIJOS

SERVING SOCIETY: COMPETENCE AND
FUNCTIONS OF THE SUPREME COURT

2

Kasacinis teismas, nagrinėdamas individualų teisinį ginčą, savo sprendimuose plėtoja teisę užtikrindamas, kad ji visoje valstybėje būtų aiškinama ir taikoma vienodai.

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra vienintelis kasacinis teismas įsiteisėjusiems bendrosios kompetencijos teismų nuosprendžiams, sprendimams, nutartims ir nutarimams. Jis formuoja vienodą teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus.

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

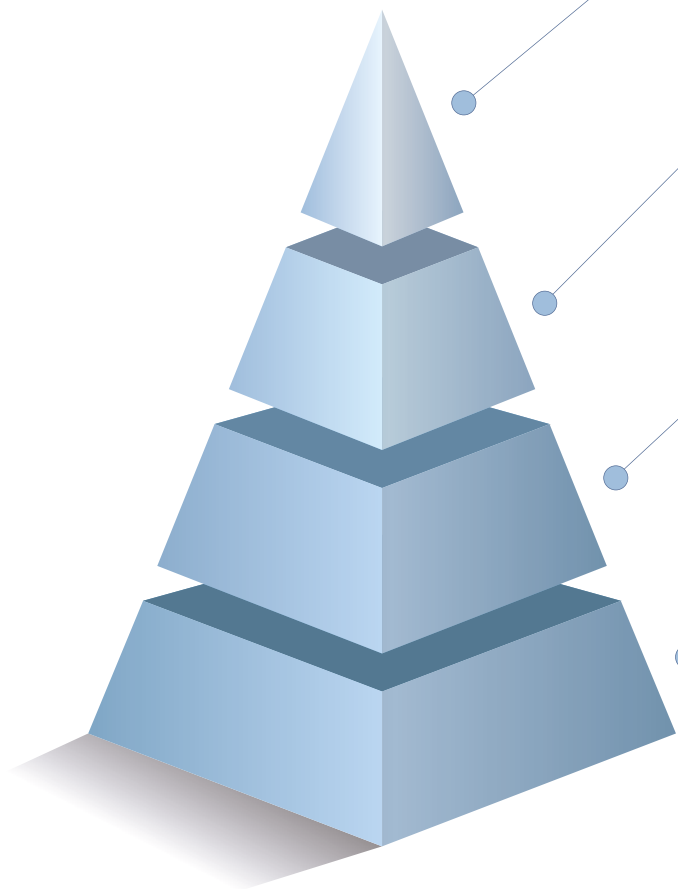
Lietuvos apeliacinis teismas yra apeliacinė instancija byloms, kurias kaip pirmosios instancijos teismai išnagrinėjo apygardų teismai, nagrinėja prašymus dėl užsienio valstybių ir tarptautinių teismų bei arbitražo sprendimų pripažinimo ir vykdymo Lietuvoje, atlieka kitas šio teismo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas įstatymų nustatyta tvarka organizuoja ir kontroliuoja apygardų teismų administracinę veiklą.

APYGARDŲ TEISMAI (5)

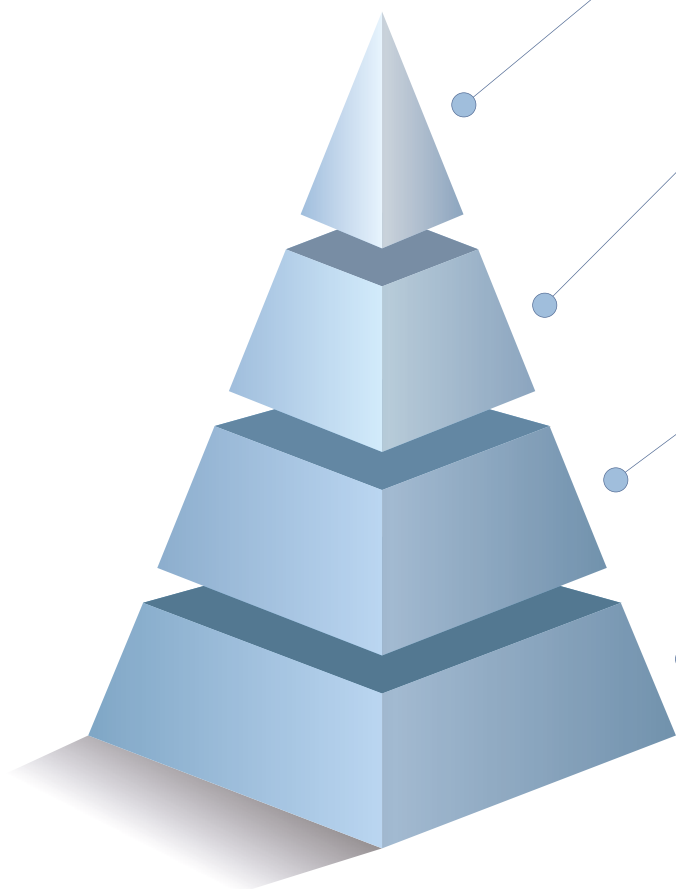
Apygardos teismas yra pirmoji instancija, kuri nagrinėja baudžiamąsias ir civilines bylas, įstatymo priskirtas jo kompetencijai, bei apeliacinė instancija apylinkių teismų nuosprendžiams, sprendimams ir nutartims. Apygardos teismo pirmininkas įstatymų nustatyta tvarka organizuoja ir kontroliuoja jo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų administracinę veiklą.

APYLINKIŲ TEISMAI (12)

Apylinkės teismas yra pirmoji instancija, kuri nagrinėja baudžiamąsias, civilines, administracinių nusižengimų bylas (įstatymų priskirtas šio teismo kompetencijai), hipotekos teisėjų kompetencijai priskirtas bylas bei su sprendimų ir nuosprendžių vykdymu susijusias bylas. Taip pat apylinkės teismo teisėjai atlieka iktėsinio tyrimo teisėjo bei kitas apylinkės teismo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

The Court of Cassation, when dealing with an individual legal dispute, in its judgments develops the law by ensuring that it is interpreted and applied uniformly throughout the country.

THE SUPREME COURT OF LITHUANIA

The Supreme Court of Lithuania is the only court of cassation for judgements, decisions, rulings and decrees of courts of general competence. It forms uniform case law through the interpretation and application of laws and other legislation.

COURT OF APPEAL OF LITHUANIA

The Court of Appeal of Lithuania is an appellate instance for cases that were examined by district courts as courts of first instance, it also examines applications for the recognition and enforcement of decisions of foreign and international courts and arbitration in Lithuania, and performs other functions assigned to the competence of this court by laws. The Chairperson of the Court of Appeal of Lithuania organizes and controls the administrative activities of regional courts in accordance with the procedure established by laws.

REGIONAL COURTS (5)

The regional court is the first instance that hears criminal and civil cases assigned to its competence by law, as well as the appellate instance for judgements, decisions, and rulings of district courts. The Chairperson of the regional court organizes and controls the administrative activities of the district courts in the territory of their activity in accordance with the procedure established by law.

DISTRICT COURTS (12)

The district court is the first instance that examines criminal, civil, and administrative offences cases (assigned to the competence of this court by laws), cases assigned to the competence of mortgage judges, and cases related to the enforcement of decisions and judgements. District court judges also perform functions of pre-trial investigation judge and other functions assigned to the competence of the district court by laws.

2.1. TEISINGUMO VYKDYMAS IR VIENODOS TEISMŲ PRAKTIKOS FORMAVIMAS

2.1. ADMINISTRATION OF JUSTICE AND FORMATION OF UNIFORM CASE LAW

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra vienintelis kasacinis teismas šalyje, nagrinėjantis kasacinius skundus baudžiamosiose ir civilinėse bylose. Kasacija negalima dėl apeliacinė tvarka neperžiūrėtų bendrosios kompetencijos teismų sprendimų.

Pagrindinis Aukščiausiojo Teismo uždavinys – vykdamas ypatingą teismo sprendimų teisėtumo kontrolės (kasacijos) funkciją formuoti vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus bei kitus teisės aktus.

Vykdydamas kasacijos funkciją Aukščiausiasis Teismas netiria įrodymų iš naujo – bylas nagrinėja pagal pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytas faktines aplinkybes, kuriomis remdamasis patikrina, ar teismai nepadarė teisės aiškinimo ir taikymo klaidų. Vykdydamas šias funkcijas, jis yra saistomas paduoto kasacinio skundo ribų.

The Supreme Court of Lithuania is the only court of cassation in the country that examines cassation appeals in criminal and civil cases. Cassation is not possible for decisions of courts of general competence that have not been re-examined by the appellate instance.

The main task of the Supreme Court is to form a uniform case law for courts of general competence in the interpretation and application of laws and other legislation by exercising its special function of controlling the legality of court decisions (cassation).

In carrying out the function of cassation, the Supreme Court does not examine facts – it examines only questions of law. The cases are resolved according to the factual circumstances established by the courts of first and appellate instances, based on which the Supreme Court checks whether the courts did not make mistakes in the interpretation and application of the law.

Svarbiausias kasacijos rezultatas – teismų praktikai aktualus teisės taikymas ar aiškinimas konkrečioje byloje. Kasacinis teismas, nagrinėdamas individualų teisinį ginčą, savo sprendimuose plėtoja teisę užtikrindamas, kad ji visoje valstybėje būtų aiškinama ir taikoma vienodai. Aukščiausiojo Teismo pateikti išaiškinimai saisto tiek patį kasacinį teismą, tiek kitus bendrosios kompetencijos teismus, nagrinėjančius analogiškas ar iš esmės panašias bylas. Laikantis kasacinio teismo suformuotos praktikos kuriami stabilūs teisiniai santykiai, pasitikėjimas teisingumu, teismais ir valstybe.

Byloje dalyvaujantys asmenys kreipiasi į Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą kasaciniu skundu. Tam, kad būtų priimtas nagrinėti, kasacinis skundas turi atitikti įstatymo reikalavimus. Paduotų kasacinių skundų priimtino patikrą atlieka speciali Aukščiausiojo Teismo atitinkamai Baudžiamųjų bylų skyriaus arba Civilinių bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija (atrankos kolegija). Atrankos metu kasacinė byla nėra išsprendžiama iš esmės – šiame etape tik įvertinama, ar yra įstatyme nustatytos sąlygos ir pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Nustačius, kad kasacija yra galima, ir priėmus kasacinį skundą, byla perduodama teisėjų kolegijai nagrinėti iš esmės.

Be kasacijos, Aukščusiajam Teismui pavesta ir kita svarbi funkcija – spręsti klausimą dėl užbaigtos administracinio nusižengimo bylos atnaujinimo, kai priimant teismo sprendimą padarytas esminis materialiosios ar proceso teisės pažeidimas. Prašymo priimtino klausimą išsprendžia speciali atrankos kolegija, kuri, kaip ir kasacinėje byloje, įvertina, ar yra įstatyme nustatytos sąlygos ir pagrindai perduoti bylą nagrinėti iš esmės teisėjų kolegijai.

Aukščiausiasis Teismas taip pat sprendžia klausimus dėl administracinio nusižengimo, baudžiamosios ir

In performing these functions, it is constrained by the limits of the cassation appeal lodged.

The most important result of the cassation is the interpretation and application of the law in a particular case. The Court of Cassation, when dealing with an individual legal dispute, develops in its judgments the law by ensuring that it is interpreted and applied uniformly throughout the country. The interpretations provided by the Supreme Court bind both the court of cassation itself and other courts of general competence that deal with analogous or essentially similar cases. Following the case law established by the court of cassation, stable legal relations and trust in justice, courts, and the state are created.

The right to lodge a cassation appeal with the Supreme Court have any persons involved in the case. In order to be accepted for consideration, a cassation appeal must meet the requirements established by the law. The review of the admissibility of lodged cassation appeals is performed by a special three-judge panel (selection panel) of the Criminal Division or Civil Division of the Supreme Court, respectively. During the selection process, the case is not resolved – at this phase, it is only assessed whether the statutory conditions and grounds for reviewing the case in the cassation procedure are present. After determination that the cassation is possible and accepting the cassation appeal, the case is transferred to the panel of judges for consideration on merits.

In addition to cassation, the Supreme Court is entrusted with another important function – to decide on the issue of reopening a resolved case of administrative offenses, when a fundamental violation of substantive or procedural law was committed during the rendering of the court's decision. The question of the admissibility of the application is resolved by a special selection

civilinės bylos atnaujinimo, kai Europos Žmogaus Teisių Teismas pripažįsta, kad Lietuvos Respublikos teismų sprendimai prieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai (administracinių nusižengimų ir baudžiamosiose bylose – ir tuo atveju, jei Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komitetas pripažįsta, kad sprendimas patraukti asmenį atsakomybėn yra priimtas pažeidžiant Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą), ar Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas pripažįsta, kad tam tikras įstatymas ar kitas teisės aktas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir šiuo teisės aktu remdamasis teismas konkrečioje asmens byloje priėmė sprendimą, pažeidžiantį šio asmens konstitucines teises ar laisves; baudžiamosios bylos atnaujinimo dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių ar aiškiai netinkamo baudžiamąjį įstatymą pritaikymo; civilinės bylos atnaujinimo, kai bylą išnagrinėjo neteisėtai sudėties Aukščiausiojo Teismo teisėjų kolegija.

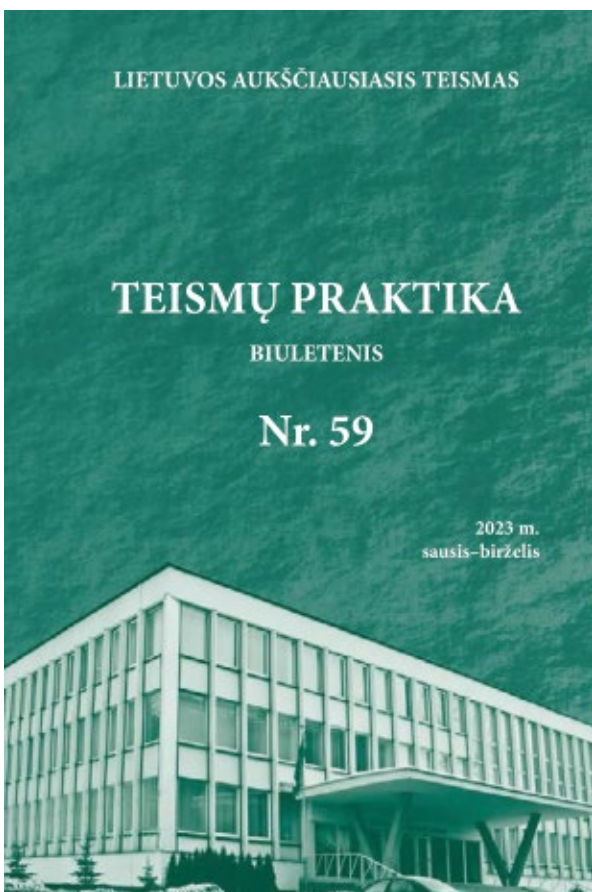
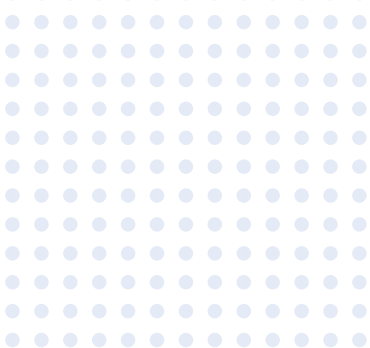
Aukščiausiasis Teismas dalyvauja ir asmenų, represuotų už pasipriešinimą Sovietų Sąjungos arba nacistinės Vokietijos okupaciniams režimams, pilietinių teisių atkūrimo (reabilitavimo) procese – specialiajame įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka išduoda teisių atkūrimo pažymėjimus, nagrinėja skundus dėl sprendimo išduoti pažymėjimą arba atsakymo jį išduoti, pareiškimus dėl pilietinių teisių atkūrimo bylos atnaujinimo.

Aukščiausiasis Teismas taip pat nagrinėja skundus dėl pretendentų į teisėjus vertinimo rezultatų (dėl esminių procedūrinių pažeidimų), Teisėjų garbės teismo, sprendžiančio teisėjų drausmės bylas, sprendimų.

panel, which, as in the case of cassation, assesses whether the conditions and grounds established by law exist for transferring the case to a panel of judges for consideration on merits.

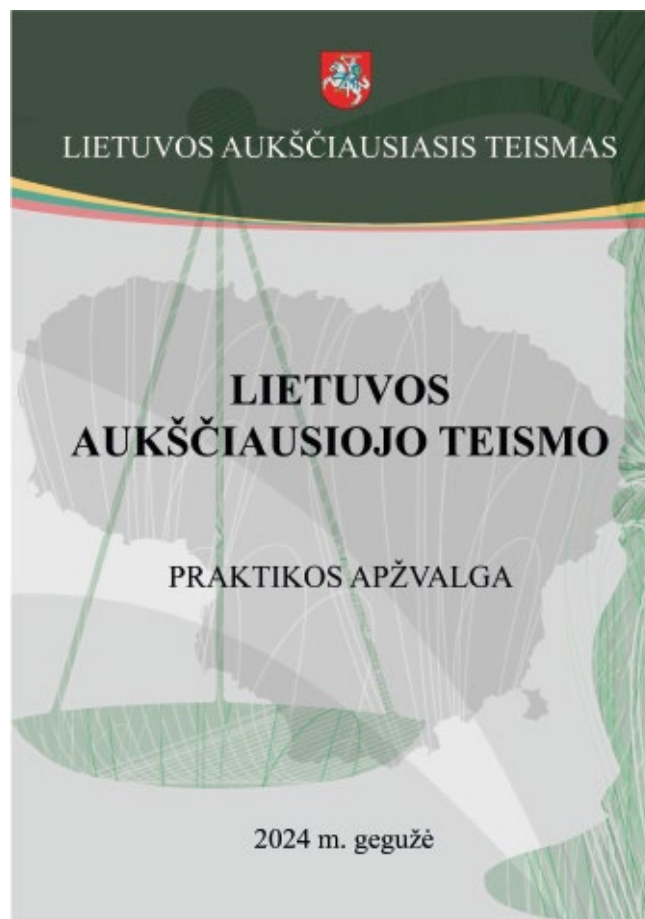
The Supreme Court also resolves issues regarding reopening of administrative offence, criminal, and civil cases, when the European Court of Human Rights recognizes that the decisions of the courts of the Republic of Lithuania contradict the Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (in administrative offence and criminal cases – also in the event that the Human Rights Committee of the United Nations recognizes that the decision to bring a person to justice was made in violation of the International Covenant on Civil and Political Rights), or when the Constitutional Court of the Republic of Lithuania recognizes that a certain law or other legal act contradicts the Constitution of the Republic of Lithuania and, based on this legislation, the court rendered a decision in a specific case of a person and this decision violates the constitutional rights or freedoms of this persons; it also decides on reopening of the criminal case due to newly discovered circumstances or clearly inappropriate application of the criminal law; and on reopening of the civil case, when the case was examined by a panel of judges of the Supreme Court of unlawful composition.

The Supreme Court also participates in the process of civil rights restoration (rehabilitation) of persons repressed for resisting the occupation regimes of the Soviet Union or Nazi Germany – it issues rights restoration certificates, examines appeals regarding the decision to issue or refusal to issue a certificate, and

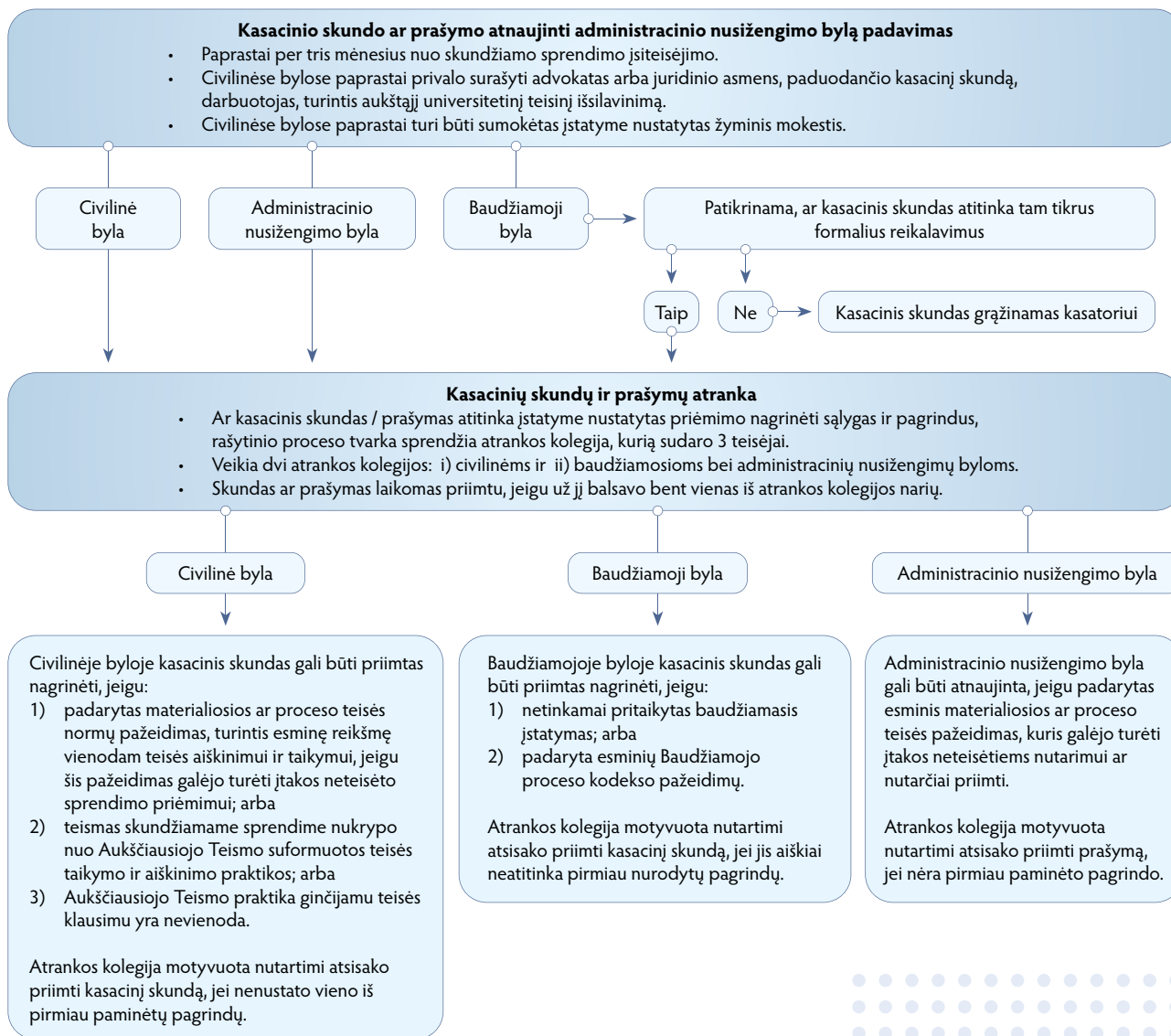

application on reopening of civil rights restoration case on the grounds and in accordance with the procedures laid down in the special law.

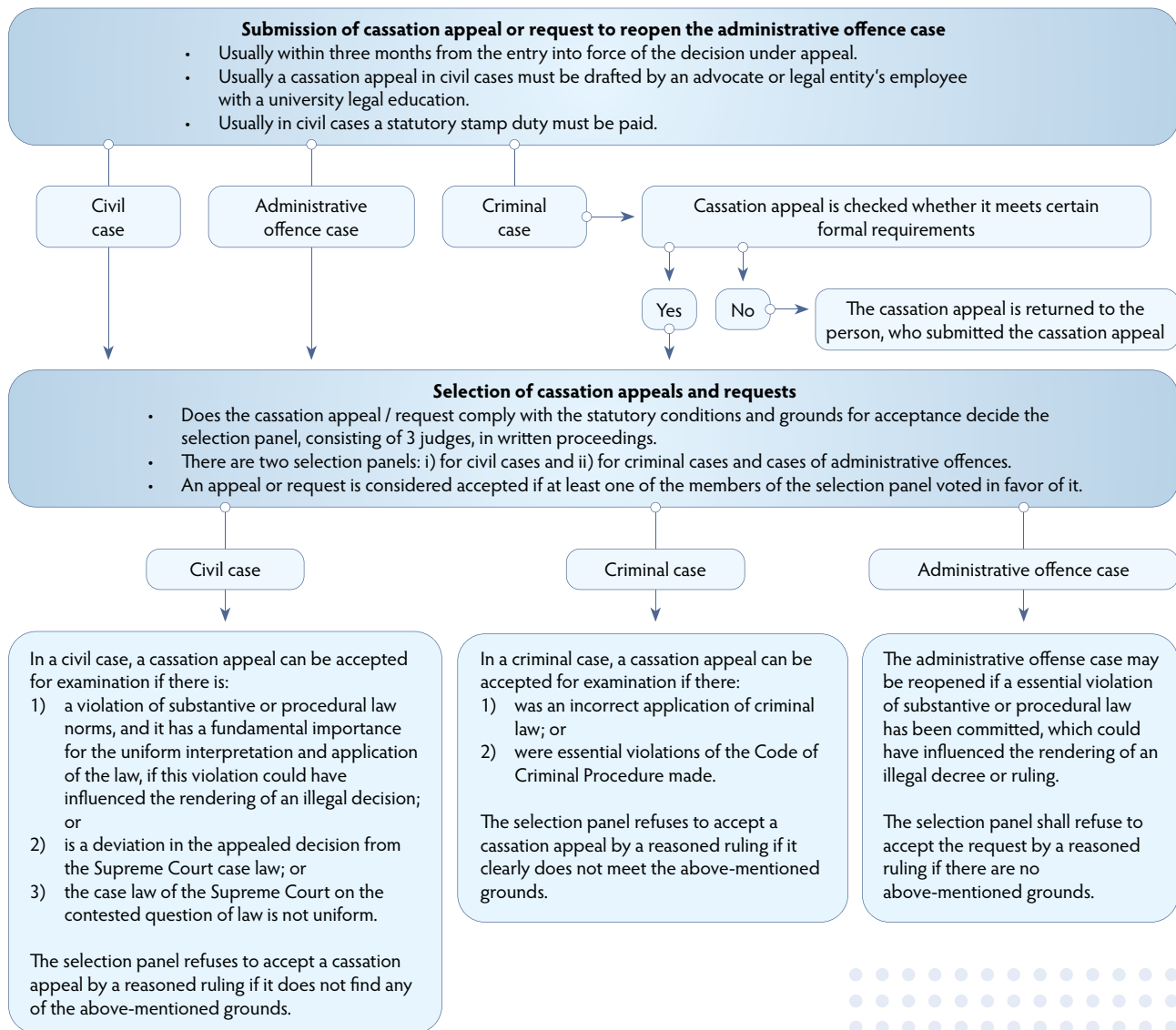
The Supreme Court also hears complaints upon the results of the evaluation of candidates for judges (due to essential violations of the procedure) and complaints on the decisions of the Court of Honour of Judges, which hears disciplinary cases of judges.

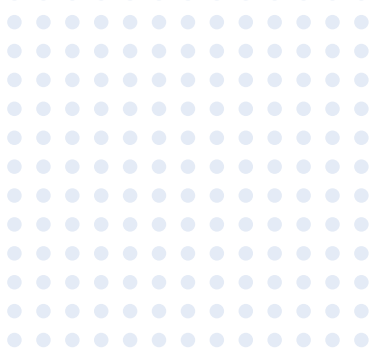

KASACINIŲ SKUNDŲ IR PRAŠYMŲ ATNAUJINTI ADMINISTRACINIO NUSIŽENGIMO BYLĄ PRIĖMIMAS NAGRINĖTI

SELECTION OF CASSATION APPEALS AND REQUESTS TO REOPEN THE ADMINISTRATIVE OFFENCE CASE FOR EXAMINATION

2.2. BYLŲ NAGRINĖJIMO TVARKA AUKŠČIAUSIAJAME TEISME

2.2. PROCEEDINGS OF CASES IN THE SUPREME COURT

Bylas Aukščiausiajame Teisme paprastai nagrinėja atitinkamai Baudžiamųjų bylų skyriaus arba Civilinių bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija.

Bylai nagrinėti gali būti sudaroma bet kurio skyriaus išplėstinė septynių teisėjų kolegija arba plenarinė sesija, taip pat mišri skyrių trijų ar išplėstinė septynių teisėjų kolegija arba viso Aukščiausiojo Teismo plenarinė sesija. Paprastai tai būna atvejai, kai tinkamas materialiosios ar proceso teisės normos pritaikymas byloje reikštų naują teisės normos aiškinimą teismų praktikoje, byloje atsirastų pagrindas nukrypti nuo Aukščiausiojo Teismo praktikos arba kai byloje yra iškilęs sudėtingas teisės aiškinimo ir taikymo klausimas.

Bylas teisėjams paprastai automatizuotai paskirsto skyriaus pirmininkas, naudodamas kompiuterinę

Cases in the Supreme Court are usually heard by a three-judge panel of the Criminal Division or the Civil Division, respectively.

An extended panel of seven judges or a plenary session of any division, as well as a mixed panel of three or an extended panel of seven judges or a plenary session of the entire Supreme Court may be formed to resolve a case. These are usually cases when the proper application of a substantive or procedural provision of law in a case would mean a new interpretation of the provision of law in court practices or a basis for deviating from the formed case law of the Supreme Court is possible, or when a complex question of interpretation and application of the law has arisen in the case.

Cases are usually assigned to judges by the Chairperson of the division in an automated manner, using a

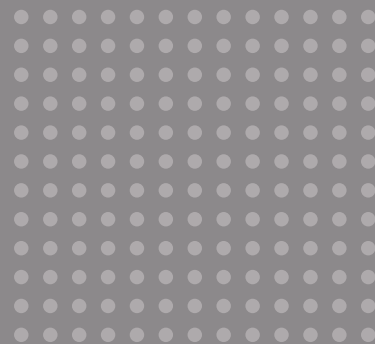
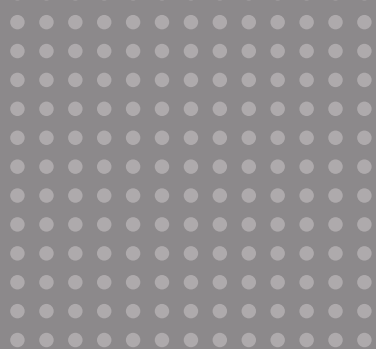
programą – Lietuvos teismų informacinės sistemos (LITEKO) Bylų skirstymo modulį.

Pagrindiniai kriterijai, pagal kuriuos kompiuterinė programa parenka konkretų teisėją pranešėją, yra teisėjų specializacija, teisėjų darbo krūvis ir jo tolygumas, teisėjams anksčiau priskirtų bylų sudėtingumas ir atsitikinumo veiksnys. Bylos skirstomos pagal tos pačios programos automatizuotai sudaromus teisėjų kolegijų sąrašus. Taigi, kompiuterine programa parinkus teisėją pranešėją, byla skiriama nagrinėti tos teisėjų kolegijos, kurios narys yra teisėjas pranešėjas, teisėjams, išskyrus atvejus, kai konkretus teisėjas negali nagrinėti bylos dėl įstatymuose ar kituose teisės aktuose nurodytų priežasčių. Bylos paskyrimo procedūra yra fiksuojama programos protokole, kuris yra viešai prieinamas Lietuvos teismų tinklalapyje.

computer program – the Case Assignment Module of the Lithuanian Court Information System (LITEKO).

The main criteria by which the computer program selects a specific reporting judge are the specialization of the judges, the workload of the judges, the complexity of the cases previously assigned to the judges, and the factor of randomness. The cases are assigned according to the lists of panels of judges created automatically by the same program. Thus, after the computer program selects the reporting judge, the case is assigned to the panel of judges of which the reporting judge is a member, except for cases where a specific judge cannot consider the case for reasons specified in laws or other legislation. The case assignment procedure is recorded in the program protocol, which is publicly available on the website of the Lithuanian courts. Every interested

Aukščiausiojo Teismo priimti sprendimai yra galutiniai ir neskundžiami.

Decisions passed by the Supreme Court are final and cannot be appealed.

Kiekvienas suinteresuotas asmuo gali susipažinti, kaip buvo paskirtas konkrečią bylą nagrinėjantis teisėjas, ar buvo nukrypta nuo kompiuterinės programos pasiūlymo, o jei nukrypta, tai dėl kokių priežasčių. Ši programa leidžia užtikrinti teismų nepriklausomumą, teisėjų nešališkumą ir vienodą jų darbo krūvį, bylų paskirstymo skaidrumą.

Administracinių nusižengimų ir civilinės bylos paprastai nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka, išskyrus atvejus, kai teisėjų kolegija nusprendžia, kad būtinas žodinis bylos nagrinėjimas. Baudžiamosios bylos taip pat gali būti nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka, išskyrus įstatymo nustatytus atvejus (pvz., kai kasacinis skundas yra paduotas nuteistojo / išteisintojo padėtų bloginančiais pagrindais).

Sprendimai byloje priimami balsų dauguma. Su sprendimu nesutinkantis teisėjas turi teisę savo atskirąją nuomonę išdėstyti raštu. Teisėjo atskiroji nuomonė yra pridedama prie bylos.

Aukščiausiojo Teismo sprendimas nuo bylos išnagrinėjimo teismo posėdyje dienos turi būti priimtas, surašytas ir paskelbtas per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau kaip per 45 dienas baudžiamojoje byloje, per 30 dienų – civilinėje byloje, per 30 darbo dienų – atnaujintoje administracinio nusižengimo byloje.

Aukščiausiojo Teismo sprendimuose yra pateikiami motyvuoti, pagrįsti aktualiu teisės aiškinimu ir taikymu atsakymai į kasacinio skundo argumentus.

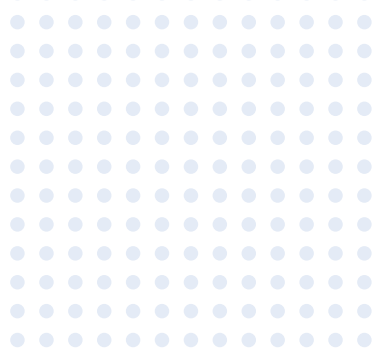
person can find out how the judge handling a specific case was appointed, whether there was a deviation from the proposal of the computer program, and if such, what were the reasons for that. This program allows to ensure the independence of the courts, the impartiality of judges, their workload, and the transparency of the assignment of cases.

Administrative offense and civil cases are usually examined by written procedure, except in cases where the panel of judges decides that an oral hearing is necessary. Criminal cases can also be examined by written procedure, with the exception established by law (e. g., when a cassation appeal is filed on grounds that worsen the situation of the convicted/acquitted person).

Decisions in the case are taken by majority vote. A judge who disagrees with the decision has the right to express his dissenting opinion in writing. The dissenting opinion of the judge shall be annexed to the file.

The decision of the Supreme Court must be delivered and published in the shortest time possible, but no later than within 45 days in a criminal case, within 30 days in a civil case, and within 30 days in a reopened administrative offence case, from the date of the hearing of the case.

The decisions of the Supreme Court contain reasoned answers, based on relevant interpretation and application of the law, to the arguments of the cassation appeal.

Išnagrinėjęs bylą ir nustatęs, kad padaryta teisės taikymo klaida, Aukščiausiasis Teismas gali panaikinti skundžiamą sprendimą ir perduoti kasacinę bylą nagrinėti pirmosios ar apeliacinės instancijos teismui, pakeisti sprendimą (-us) arba panaikinti apeliacinės instancijos teismo sprendimą ir palikti galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą. Atnaujintose administracinių nusižengimų ir civilinėse bylose Aukščiausiasis Teismas taip pat gali priimti ir naują sprendimą. Visa tai sudaro prielaidas operatyviai išnagrinėti bylą, kadangi Aukščiausiasis Teismas gali pats ištaisyti nustatytas klaidas, negrąžindamas bylos iš naujo nagrinėti pirmosios ir apeliacinės instancijos teismui.

Kai byla grąžinama iš naujo nagrinėti pirmosios ir apeliacinės instancijos teismui, kasacinio teismo nutartyje išdėstyti nurodymai ir išaiškinimai yra privalomi teismui, iš naujo nagrinėjančiam bylą. Šių nuostatų laikymasis prisideda prie Aukščiausiojo Teismo sprendimų aiškumo ir leidžia lengviau identifikuoti svarbiausius precedentinę reikšmę turinčius išaiškinimus ir jais vadovautis.

After examining the case and finding that an error of law has been committed, the Supreme Court may annul the judgment under appeal and refer the cassation case back to the court of first instance or the court of appeal, modify the judgment(s), or overturn the judgment of the court of appeal and uphold the judgment of the court of first instance. In reopened administrative offence and civil cases, the Supreme Court can also render a new decision. The described powers of the Court creates conditions for an effective examination of the case, since the Supreme Court itself can correct the identified errors without returning the case to the court of first or appellate instance for re-examination.

If the case is returned to the court of the first or appellate instance for re-examination, the instructions and interpretations set out in the ruling of the court of cassation are binding on the court re-examining the case. Adherence to these provisions contributes to the clarity of decisions of the Supreme Court and makes it easier to identify and follow interpretations that have most important precedential value.

2.3. VEIKLA, SUSIJUSI SU TEISINGUMO VYKDYMU

2.3. ACTIVITIES RELATED TO THE ADMINISTRATION OF JUSTICE

Be teisingumo vykdymo, Aukščiausiasis Teismas taip pat:

- analizuoja nacionalinių, Europos Sąjungos ir tarptautinių teismų praktiką, kitus teisės šaltinius, rengia teismų praktikos apibendrinimus, apžvalgas;
- periodiškai leidžia biuletinį „Teismų praktika“, kuriame skelbia aktualią kasacinio teismo praktiką, teismų praktikos apibendrinimus ir apžvalgas, kurių skelbimui pritarė atitinkamas Aukščiausiojo Teismo skyrius. Biuletenyje taip pat publikuoja teismų praktikai aktualiausių Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų santraukas;
- kiekvienais metais skelbia metinę savo veiklos apžvalgą, kurioje apibendrintai pristato reikšmingiausią jurisprudenciją, nuveiktus darbus.

In addition to the administration of justice, the Supreme Court also:

- analyses national case law as well as case law of European Union and international courts, other sources of law, prepares case law summaries and reviews;
- periodically publishes the bulletin “Court Practice”, which presents the current case law of the Court of Cassation, summaries of case law and reviews approved by the relevant division of the Supreme Court. The bulletin also publishes summaries of the decisions of the European Court of Human Rights and the Court of Justice of the European Union that are most relevant to the case law;
- publishes an annual overview of its activities every year, in which most significant jurisprudence and work done is presented.

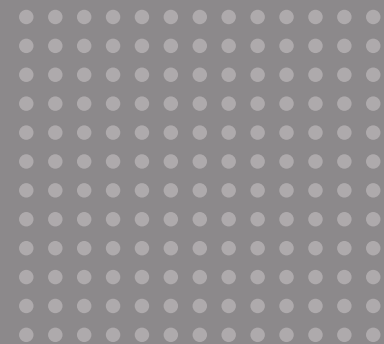
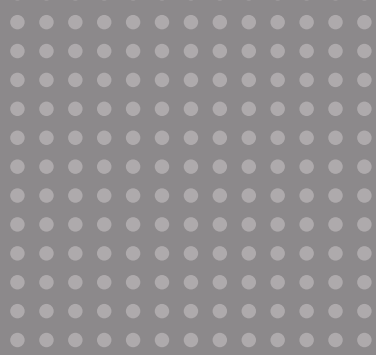

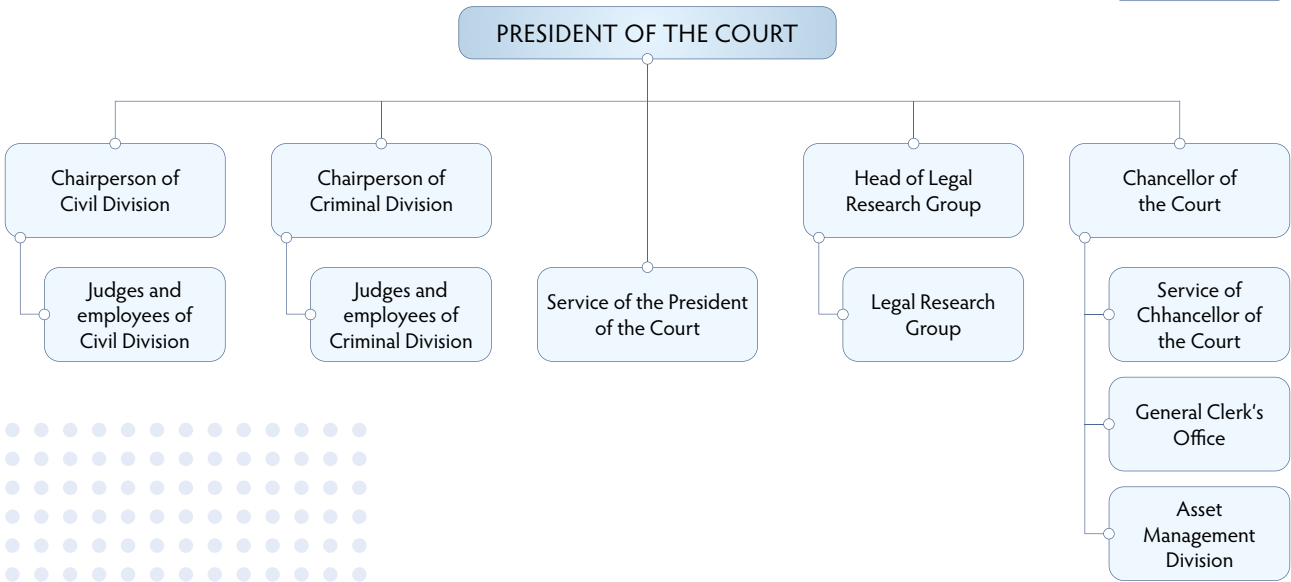
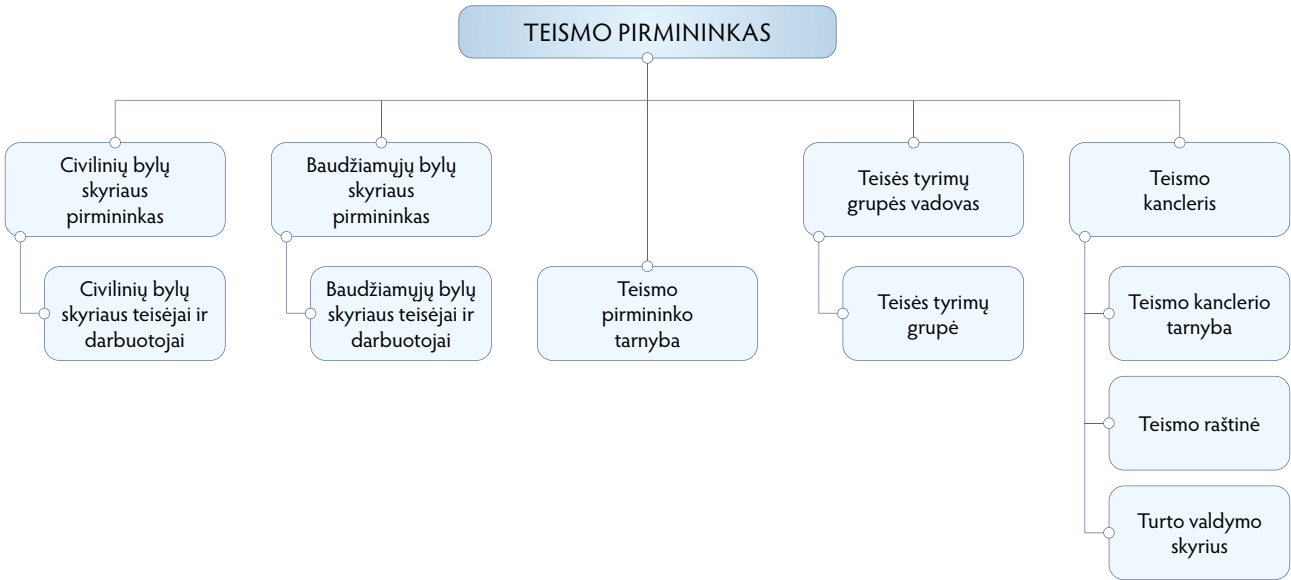
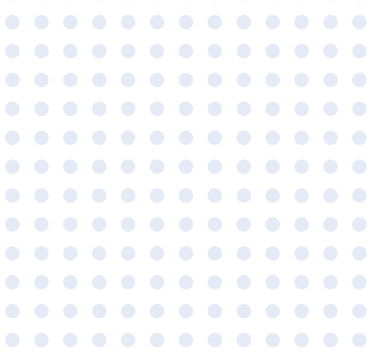
VEIKSMINGAI VYKDANT KASDIENĘ VEIKLĄ:
AUKŠČIAUSIOJO TEISMO STRUKTŪRA IR
ORGANIZACIJA

EFFECTIVE PERFORMANCE OF DAILY
ACTIVITIES: STRUCTURE AND ORGANIZATION
OF THE SUPREME COURT

3

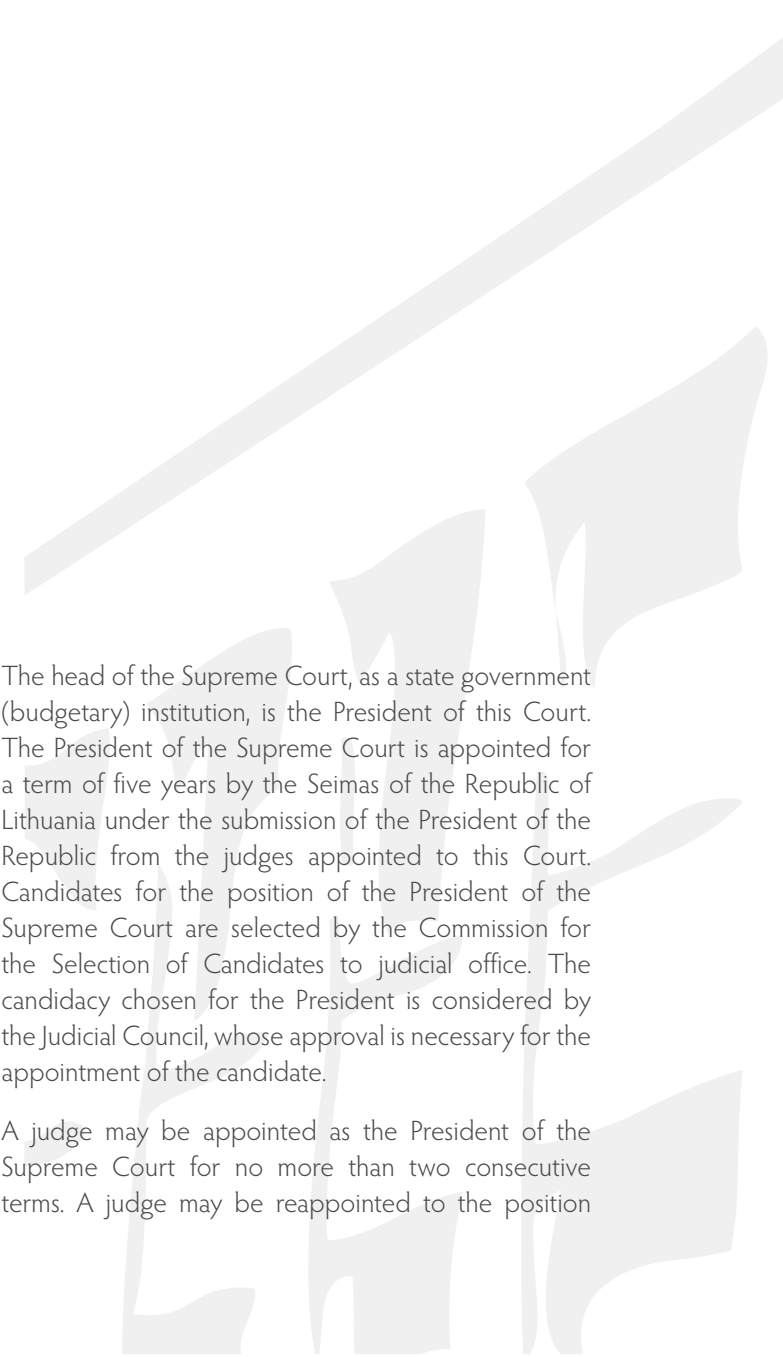

3.1. AUKŠČIAUSIOJO TEISMO PIRMININKAS

3.1. PRESIDENT OF THE SUPREME COURT

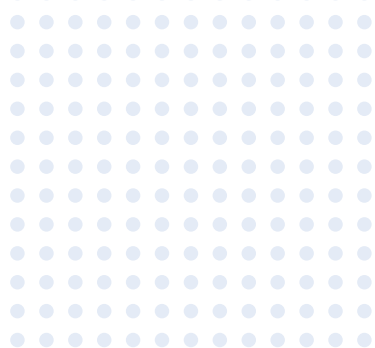
Aukščiausiojo Teismo, kaip valstybės valdžios institucijos (biudžetinės įstaigos), vadovas yra šio Teismo pirmininkas. Aukščiausiojo Teismo pirmininką iš paskirtų šio Teismo teisėjų penkerių metų kadencijai skiria Lietuvos Respublikos Seimas Respublikos Prezidento teikimu. Kandidatus į Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigas atrenka Pretendentų į teisėjus atrankos komisija. Prezidento pasirinkta kandidatūra svarstoma Teisėjų taryboje, kurios pritarimas dėl kandidato skyrimo yra būtinas.

Aukščiausiojo Teismo pirmininku teisėjas gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Teisėjas į tas pačias – teismo pirmininko – pareigas gali būti skiriamas vėl, jei po jo antros kadencijos pabaigos yra praėję ne mažiau kaip penkeri metai.

The head of the Supreme Court, as a state government (budgetary) institution, is the President of this Court. The President of the Supreme Court is appointed for a term of five years by the Seimas of the Republic of Lithuania under the submission of the President of the Republic from the judges appointed to this Court. Candidates for the position of the President of the Supreme Court are selected by the Commission for the Selection of Candidates to judicial office. The candidacy chosen for the President is considered by the Judicial Council, whose approval is necessary for the appointment of the candidate.

A judge may be appointed as the President of the Supreme Court for no more than two consecutive terms. A judge may be reappointed to the position

Aukščiausiojo Teismo pirmininkas Lietuvos Respublikos teismų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka vadovauja šio Teismo organizaciniam darbui, organizuoja ir prižiūri vidinį teismo administravimą, kontroliuoja, kaip laikomasi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų, tiria asmenų skundus dėl teisėjų neprocesinių veiksmų, nesusijusių su teisingumo vykdymu, atstovauja teismui Lietuvoje ir užsienyje, rūpinasi kuo greitesniu bylų nagrinėjimu, tvirtina Bylų paskirstymo ir teisėjų kolegijų sudarymo Aukščiausiajame Teisme taisykles, atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

Aukščiausiojo Teismo pirmininkas taip pat vykdo Lietuvos apeliacinio teismo administracinės veiklos priežiūrą. Ši priežiūra reiškia Apeliacinio teismo organizacinės veiklos (vidinio administravimo) ir šio teismo Pirmininko vykdomos apygardų teismų administracinės veiklos priežiūros (išorinio administravimo) kontrolę (būklės vertinimą ir pasiūlymų teikimą), nepažeidžiant teismo ir teisėjų nepriklausomumo principo.

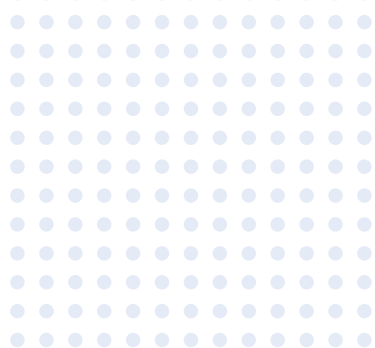
Aukščiausiojo Teismo pirmininkas skiria po vieną Antstolio kvalifikacinio egzamino komisijos, Antstolių viešo konkurso komisijos, Antstolių atestavimo komisijos, Notarų garbės teismo narį, kas trejus metus teikia Seimui vieną kandidatą į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas.

of the President of the Court if at least five years have passed after the end of their second term.

The President of the Supreme Court, in accordance with the procedure established by the Law on Courts of the Republic of Lithuania and other legislation, manages the organizational work of this Court, organizes and supervises the internal administration of the court, controls compliance with the requirements of the Code of Ethics of Judges, investigates complaints of individuals regarding non-procedural actions of judges that are not related to the administration of justice, represents the court in Lithuania and abroad, ensures the fastest possible examination of cases, approves the rules for the assignment of cases and the formation of panels of judges in the Supreme Court, and performs other functions established by legal regulation.

The President of the Supreme Court also supervises the administrative activities of the Court of Appeal of Lithuania. This supervision means the control of the organizational activities (internal administration) of the Court of Appeal and the supervision (external administration) of the administrative activities of the regional courts carried by the Chairperson of the Court of Appeal (assessment of the situation and making of proposals), without violating the principle of independence of the court and judges.

The President of the Supreme Court appoints one member of the Commission for the Qualification Examination of the Bailiff, the Commission for the Public Competition of Bailiffs, the Commission for the Certification of Bailiffs, and the Court of Honour of Notaries, and submits one candidate to the Seimas for

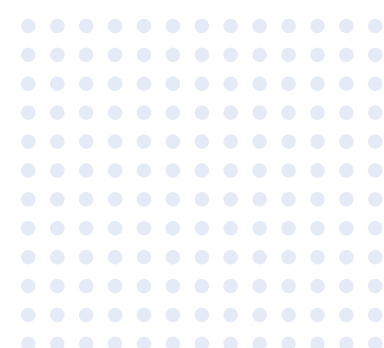

Aukščiausiojo Teismo pirmininkui atlikti jam pavestas funkcijas padeda Teismo pirmininko tarnyba, Teismo kancleris ir jam tiesiogiai atsakingi padaliniai:

- Teismo pirmininko tarnyba teikia pagalbą pirmininkui, šiam vykdant jo kompetencijai priskirtas funkcijas, tiek susijusias su teisingumo vykdymu, tiek teismų administravimo, vidaus ir išorės komunikavimo, dalyvavimo teismų savi-valdoje ir kitose srityse.
- Teismo kancleris organizuoja Teismo administracijos padalinių darbą, užtikrina, kad įgyvendinant teismo strateginius veiklos planus optimaliai būtų valdomi ir naudojami finansiniai, materialiniai, intelektiniai ir informacijos ištekliai.
- Teismo raštinė valdo gaunamus procesinius ir neprocesinius dokumentus, tvarko bylas.
- Turto valdymo skyrius rūpinasi darbuotojų darbo sąlygomis, prižiūri ir valdo Teismo turtą, vykdo viešuosius pirkimus.

the position of judge of the Constitutional Court of the Republic of Lithuania every three years.

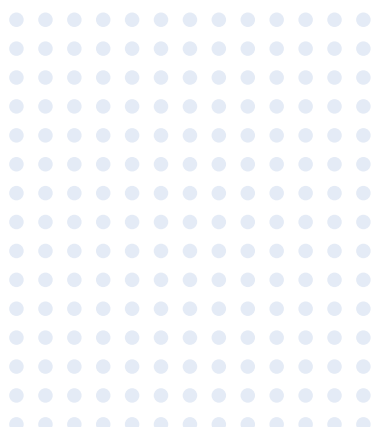
The President of the Supreme Court is assisted in performing the functions assigned to him/her by the Service of the President of the Court, the Chancellor of the Court, and the units directly reporting to the Chancellor:

- The Service of the President of the Court provides assistance to the President in carrying out the functions assigned to their competence, both related to the administration of justice and court administration, internal and external communication, participation in the self-governance institutions of courts and other fields.
 - The Chancellor of the Court organizes the work of units of the Court's management, ensures that financial, material, intellectual, and information resources are managed and used optimally during the implementation of the court's strategic activity plans.
 - Court's Registry Office manages incoming procedural and non-procedural documents and manages cases.
 - The Asset Management Division takes care of the working conditions of employees, supervises and manages the property of the Court, and conducts public procurement.
-

3.2. AUKŠČIAUSIOJO TEISMO SKYRIAI IR TEISĖJAI

3.2. DIVISIONS AND JUDGES OF THE SUPREME COURT

Aukščiausiojo Teismo teisėju gali tapti ne tik karjeros teisėjas, bet ir teisės mokslininkas. Patyrusių teisės praktikų ir teisės mokslo atstovų skyrimas Aukščiausiojo Teismo teisėjais leidžia užtikrinti profesinių kompetencijų įvairiapusiškumą.

Not only a career judge, but also a legal scholar can become a judge of the Supreme Court. The appointment of experienced legal practitioners and representatives of legal science as judges of the Supreme Court ensures the diversity of professional competences.

Siekiame, kad atviro, inovatyvaus, kompetentingo ir taip tarnaujančio visuomenei Teismo vaidmuo būtų matomas kasdienėje Baudžiamųjų bylų skyriaus veikloje. Skyriaus, kurio nagrinėjamosiose bylose taikomos labiausiai asmenų teises ribojančių teisės šakų – baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso teisės – normos, formuojama jų tinkamo aiškinimo ir taikymo praktika.

Nors kasacija yra išskirtinė proceso stadija, kurioje sprendžiamas labai ribotas, įstatyme nustatytas klausimų ratas, tačiau nuo jos, išskirtinai ginančios viešąjį interesą, įgyvendinimo kokybės ypač priklauso visuomenės pasitikėjimas teisingumu, pažeistų teisių gynimo veiksmingumu ir realumu, tikėjimas, kad kiekvienas nusikaltęs sulauks teisingos bausmės ir niekas nekaltas nebus nuteistas.

Linkėčiau nepamiršti bene šimtmečio senumo, tačiau iki šiol prasmės neprarandančių Mykolo Romerio žodžių, kurie skatina būti ne tik aukščiausios kompetencijos teisininkais, bet visada išlikti oriems, nepriklausomiems ir puoselėjantiems savo tarnystės prestižą: „keliant aukštus kokybės, kvalifikacijos standartus pasižymėti ir teisėjo, ir teismo vardą tausojančiu požiūriu“.

Dr. Gabrielė Juodkaitė-Granskienė
Lietuvos Aukščiausiojo Teismo
Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkė

We aim that the role of an open, innovative, competent, and thus serving the public Court, would be visible in the daily activities of the Criminal Division. Division, in cases under consideration of which, the norms (provisions) of the most restrictive branches of law - criminal law and law of criminal procedure - are applied and the practice of their proper interpretation and application is formed.

Although cassation is an exceptional stage of the proceedings, which deals with a very limited range of issues set out in the law, the quality of the implementation of cassation, which

exclusively protects the public interest, determines, in particular, the public's confidence in justice, in the effectiveness and reality of the remedy for the violation of its rights, and in the belief that everyone who commits an offence will receive a fair punishment, and no one innocent will be convicted.

I would like to preserve almost a century old words of Mykolas Romeris that have not lost their meaning to this day, which encourage us not only to be lawyers of the highest competence, but always remain dignified, independent, and cherish the prestige of our service: "by setting high quality and qualification standards, while having a position that preserves the name of both the judge and the court".

PhD. Gabrielė Juodkaitė-Granskienė
The Supreme Court of Lithuania
Chairperson of the Criminal Division

Teisingumas neapsiriboja teismo sienomis, jis – neatsiejama kiekvieno mūsų gyvenimo dalis. Vykdydamas teisingumą teisėjas privalo suprasti, kad jo priimtas sprendimas turės įtakos ne tik bylos šalims, bet ir visai visuomenei.

Toks teisingumo suvokimas labai svarbus Civilinių bylų skyriaus veikloje. Civilinės bylos paliečia įvairiausių mūsų visuomenės gyvenimo aspektus, Civilinių bylų skyriaus teisėjai sprendžia svarbiausias mūsų asmeninio, šeiminio, darbo, verslo, nuosavybės, o kartais – ir viešojo gyvenimo teisės problemas ir iššūkius.

Skyriuje veikianti kasacinių skundų atrankos sistema užtikrina, kad Teismas nagrinėja tik reikšmingiausias mūsų visuomenei teisės klausimus, kurių sprendimas reikalauja ne tik aukštos dalykinės kompetencijos, bet ir didžiulės gyvenimo patirties, kūrybiškumo, pagarbos žmogui ir atidumo bet kuriai tiriama teisės problemai. Šios Skyriuje dirbančių aukščiausio lygio profesionalų savybės leidžia pateisinti visuomenės pasitikėjimą ir lūkesčius teisingumo įgyvendinimo srityje, drauge su kitais visuomenės nariais kurti ir plėtoti darnią Lietuvos teisinę sistemą.

Besidžiaugdami turininga Civilinių bylų skyriaus veikla, negalime užmiršti, kad teisingumo vykdymas neturi pabaigos, tai nenutrūkstamas procesas, prie kurio turime prisidėti kiekvieną dieną.

Dr. Artūras Driukas
Lietuvos Aukščiausiojo Teismo
Civilinių bylų skyriaus pirmininkas

Justice is not confined within the walls of the court, it is an integral part of each of our lives. While administering justice, the judges must understand that their decision will affect not only the parties to the case, but also society as a whole.

This perception of justice is very important in the activities of the Civil Division. Civil cases affect various aspects of the life of our society, the judges of the Civil Division solve the most important legal problems and challenges of our personal, family, work, business, property, and sometimes – public life.

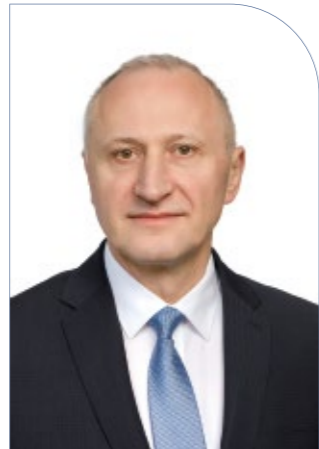
The cassation appeals selection system operating in the division ensures that the Court examines only those legal issues that are the most significant for our society, the solution of which requires not only high professional competence, but also significant life experience, creativity, respect for people, and attention to any legal problem that is being investigated. These qualities of the highest-level professionals working in the Division allow us to warrant the public's trust and expectations in the field of the administration of justice, to create and develop a harmonious legal system of Lithuania together with other members of society.

While we are happy with the meaningful activity of the Civil Division, we cannot forget that the administration of justice has no end, it is a continuous process to which we must contribute every day.

PhD. Artūras Driukas
The Supreme Court of Lithuania
Chairperson of the Civil Division

BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ SKYRIAUS TEISĖJAI

JUDGES OF CRIMINAL DIVISION

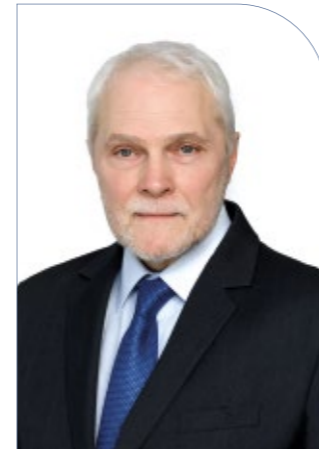
Albinas Antanaitis

Dr. Rima Ažubalytė

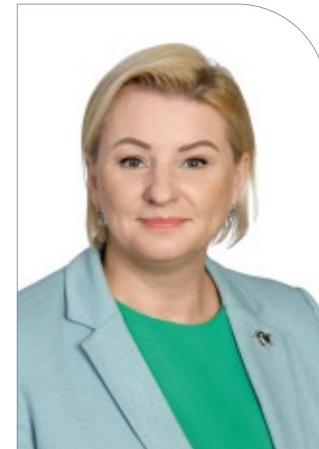
Dr. Olegas Fedosiukas

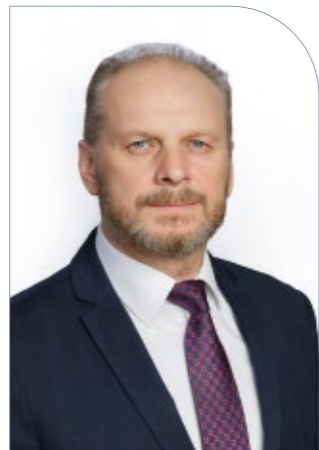
Eligijus Gladutis

Dr. Danutė Jočienė

Sigita Jokimaitė

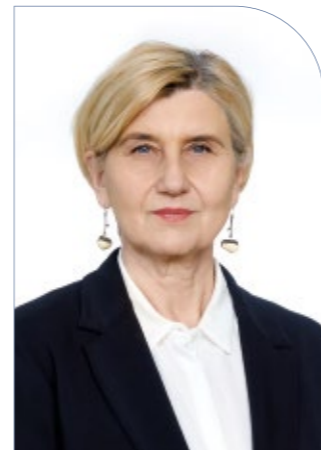
Artūras Pažarskis

Alenas Piesliakas

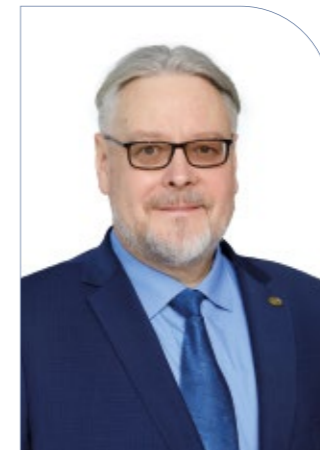
Alvydas Pikelis

*Daiva
Pranytė-Zalieckienė*

Artūras Ridikas

Tomas Šeškauskas

Algimantas Valantinas

CIVILINIŲ BYLŲ SKYRIAUS TEISĖJAI

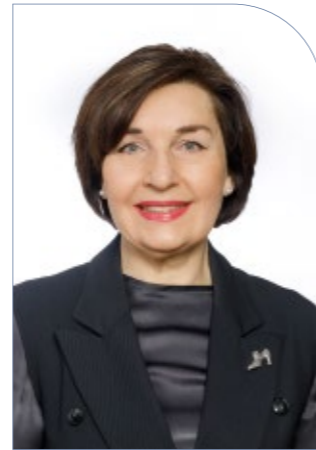
JUDGES OF CIVIL DIVISION

*Dr. Goda
Ambrasaitė-Balynienė*

Dr. Danguolė Bublienė

Gražina Davidonienė

Virgilijus Grabinskas

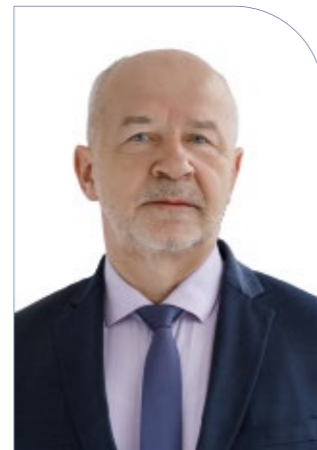
Andžej Maciejewski

Sigita Rudėnaitė

Antanas Simniškis

Donatas Šernas

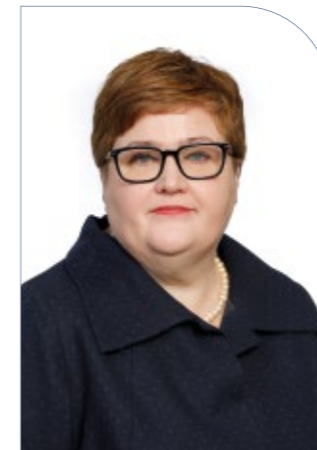
Dr. Algirdas Taminskas

Dr. Egidija Tamošiūnienė

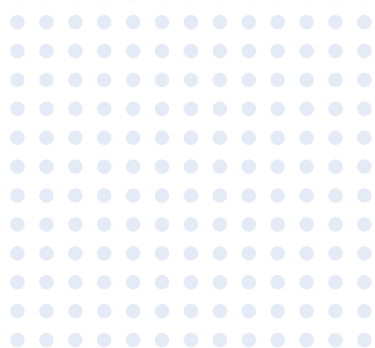
Dr. Agnė Tikniūtė

Jūratė Varanauskaitė

Dr. Dalia Vasarienė

Aukščiausiojo Teismo skyriaus darbui vadovauja ir už tinkamą skyriui priskirtų funkcijų atlikimą atsako skyriaus pirmininkas, kuris Seimo skiriamas taip pat penkerių metų kadencijai tokia pačia tvarka kaip ir šio teismo pirmininkas.

Aukščiausiojo Teismo skyriaus pirmininku teisėjas gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Po dviejų iš eilės kadencijų teisėjas į tas pačias – skyriaus pirmininko – pareigas gali būti skiriamas, jei po jo antros kadencijos pabaigos yra praėję ne mažiau kaip penkeri metai.

Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičių nustato Seimas Respublikos Prezidento teikimu, pasiūlius šio teismo pirmininkui.

Aukščiausiojo Teismo teisėjai Seimo skiriami tokia pačia tvarka kaip ir šio teismo pirmininkas, skyrių pirmininkai ir pareigas eina iki 65 metų amžiaus arba atleidžiami iš jų kitais Lietuvos Respublikos Konstitucijoje nustatytais pagrindais.

Aukščiausiojo Teismo teisėju gali būti skiriamas teisėjas ar teisės krypties socialinių mokslų daktaras, turintis ne mažesnę kaip dešimties metų teisėjo ar teisinio pedagoginio darbo stažą. Tai reiškia, kad šio teismo teisėju gali tapti ne tik karjeros teisėjas, bet ir teisės mokslininkas. Patyrusių teisės praktikų ir teisės mokslo atstovų skyrimas Aukščiausiojo Teismo teisėjais leidžia užtikrinti profesinių kompetencijų įvairiapusiškumą.

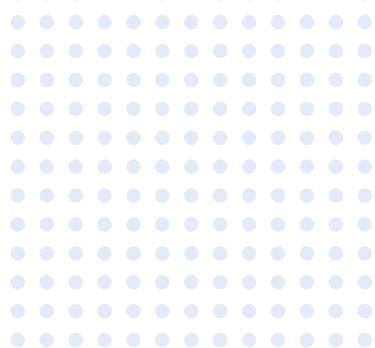
The chairperson of the division manages the work of the Supreme Court Division and is responsible for the proper performance of the functions assigned to the division. The chairperson is appointed by the Seimas for a five-year term in the same manner as the President of this court.

A judge may be appointed as the Chairperson of a division of the Supreme Court for no more than two consecutive terms. After two consecutive terms, a judge may be appointed to the position of the chairperson of the division if at least five years have passed since the end of their second term.

The number of judges of the Supreme Court is determined by the Seimas based on the submission of the President of the Republic, upon the proposal of the President of this court.

Judges of the Supreme Court are appointed by the Seimas in the same manner as the President of this court and the Chairpersons of Divisions and hold office until the age of 65 or until they are dismissed from their position on other grounds established in the Constitution of the Republic of Lithuania.

A judge or a Phd in Law who has at least ten years of experience as a judge or teaching of law respectfully may be appointed as a judge of the Supreme Court. This means that not only a career judge, but also a legal scholar can become a judge of this court. The appointment of experienced legal practitioners and representatives of legal science as judges of the Supreme Court ensures the diversity of professional competences.

Aukščiausiojo Teismo teisėju netaikant stažo reikalavimo ir atrankos procedūros gali būti paskirtas buvęs Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Sąjungos Bendrojo Teismo ar Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjas.

Teisėjus į skyrius paskirsto Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, atsižvelgdamas į teisėjų specializaciją ir darbo krūvį skyriuose. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas taip pat eina pareigas viename iš šio teismo skyrių.

Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir skyrių pirmininkai, kaip ir kiti Aukščiausiojo Teismo teisėjai, nagrinėja bylas, tačiau jų krūvis dėl administracinės veiklos yra sumažintas. Teismo pirmininkas ir skyrių pirmininkai, vykdydami teisingumą, turi tokias pačias teises ir pareigas kaip ir kiti teisėjai.

A former judge of the Constitutional Court, the Supreme Court, the Court of Justice of the European Union, the General Court of the European Union, or the European Court of Human Rights may be appointed as a judge of the Supreme Court without being subject to the experience requirement and the selection procedure.

Judges are assigned to divisions by the President of the Supreme Court, taking into account the specialization of the judges and the workload in the divisions. The President of the Supreme Court also holds office of judge in one of the divisions of this court.

The President of the Supreme Court and the Chairpersons of the Divisions hear cases like other judges of the Supreme Court, but their case workload is reduced. The President of the court and the Chairpersons of the Divisions have the same rights and obligations in the administration of justice as other judges.

3.3. TEISĖS TYRIMŲ GRUPĖ

3.3. LEGAL RESEARCH GROUP

Pagalbą bylas nagrinėjantiems teisėjams teikia Aukščiausiojo Teismo Teisės tyrimų grupėje dirbantys teisininkai – teisėjų padėjėjai, patarėjai (konsultantai).

Bylą nagrinėjimui padeda rengti paprastai vienas teisėjo padėjėjas, išskyrus sudėtingas bylas, kurioms parengti gali būti sudaromos teisėjų padėjėjų grupės arba paskiriamas patarėjas (konsultantas). Teisėjų padėjėjai ir patarėjai (konsultantai) nėra priskirti konkrečiam teisėjui – jie skiriami konkrečioms byloms parengti.

Teisėjų padėjėjai padeda ir su kasacinių skundų atranka dirbančioms teisėjų atrankos kolegijoms.

Teisės tyrimų grupė prisideda prie teismų praktikos analizės bei vienodos teismų praktikos sklaidos: analizuoja ir apibendrina Aukščiausiojo Teismo praktiką, jos raidos tendencijas ir kryptis, tvarko teismams prieinamą Aukščiausiojo Teismo išaiškinimų

Judges are supported in their adjudicative work by legally trained judicial staff: judge assistants and advisors (consultants) working in the legal research group of the Supreme Court.

Usually, one judge's assistant helps prepare the case for trial, except for complex cases, for which group of judge's assistants may be formed or an advisor (consultant) may be appointed. Judge's assistants and advisors (consultants) are not assigned to a specific judge – they are appointed to prepare specific cases.

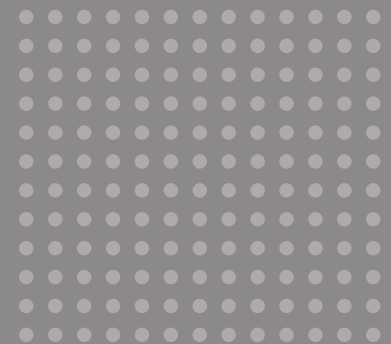
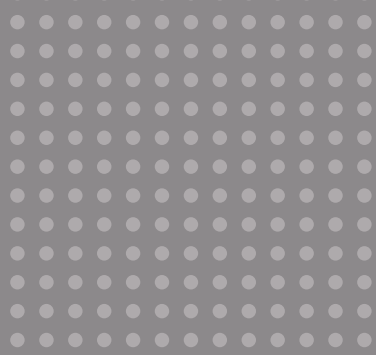
Judge's assistants also help the selection judge panels working with the selection of cassation appeals.

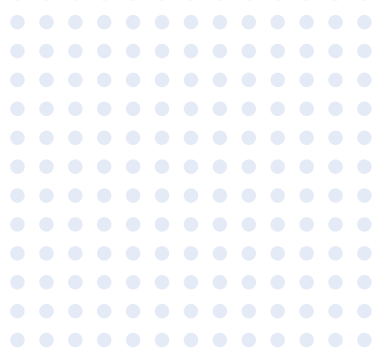
The legal research group contributes to the analysis of case law and the dissemination of uniform case law: it analyzes and summarizes the case law of the Supreme Court, defines its development trends and directions, maintains a database of the rules of law interpretation

sąvada, rengia periodines ir temines Aukščiausiojo Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos apžvalgas, atlieka kitus teisinius tyrimus, rengia medžiagą Aukščiausiojo Teismo informaciniam biuleteniui „Teismų praktika“, išvadas dėl teisės aktų projektų, atsakymus į fizinių ir juridinių asmenų neprocesinius raštus ir skundus.

and application of the Supreme Court accessible to the courts, prepares periodical and thematic reviews of the case law of the Supreme Court, the Court of Justice of the European Union, and the European Court of Human Rights, as well as conducts other legal research, prepares material for the Supreme Court's news bulletin "Court Practices", conclusions on draft legislation, and responses to non-procedural letters and complaints of natural and legal persons.

PRISIDEDANT PRIE TEISMŲ
NEPRIKLAUSOMUMO: AUKŠČIAUSIASIS
TEISMAS IR TEISMŲ SAVIVALDA

CONTRIBUTING TO COURT INDEPENDENCE:
THE SUPREME COURT AND SELF-GOVERNANCE
OF COURTS

4

„Teisėjas ir teismai nėra pakankamai nepriklausomi, jei neužtikrintas teismų, kaip teisminės valdžios institucijų sistemos, nepriklausomumas. Teisminės valdžios visavertisškumas ir nepriklausomumas suponuoja jos savireguliaciją ir savivaldą. Teisminės valdžios savivalda, be kita ko, apima teismų darbo organizavimą, teisėjų profesinio korpuso veiklą.“

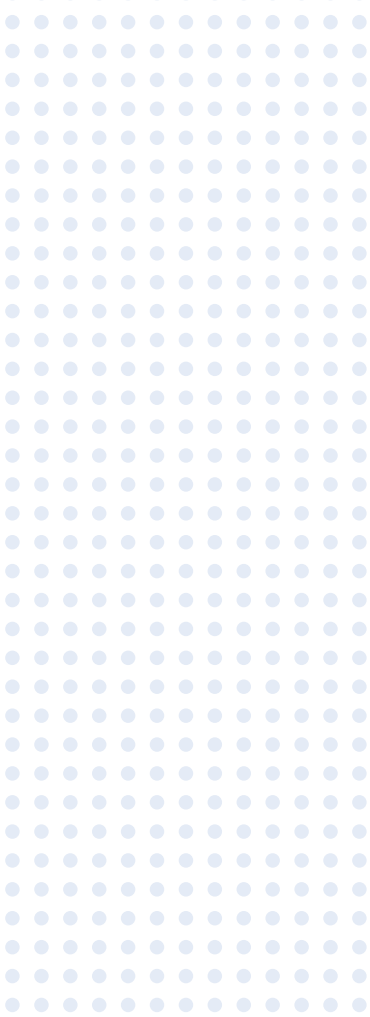
(Konstitucinio Teismo 1999 m. gruodžio 21 d., 2006 m. gegužės 9 d. nutarimai)

„Lietuvos teismų savivalda – tai teisėjų ir teismų teisė ir reali galia pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir kitus įstatymus laisvai ir savarankiškai, savo atsakomybe spręsti teismų veiklos klausimus. Lietuvos teismų savivalda yra grindžiama atstovavimu, rinkimais, visuomenės dalyvavimu, teismų savivaldos vykdomųjų institucijų atskaitingumu, taip pat teismų savivaldos institucijų atsakomybe už tinkamą pavestų funkcijų atlikimą. Lietuvos teismų savivaldos sistemą sudaro: Visuotinis teisėjų susirinkimas, Teisėjų taryba, Teisėjų garbės teismas, teismo teisėjų susirinkimas.“

(Teismų įstatymo 113, 114 straipsniai)

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų vaidmuo plačioje teismų savivaldos veikloje yra išskirtinis – reikšmingas ir svarus. Tai lemia ne tik teisinis reguliavimas – Teismų įstatymas, pagal kurį net ketvirtadalį vykdomosios savivaldos institucijos – Teisėjų tarybos narių sudaro Aukščiausiojo Teismo teisėjai. Tai taip pat lemia visos teisėjų bendruomenės, kitų konstitucinių valdžių rodomas pasitikėjimas Aukščiausiojo Teismo teisėjais, jų aukštos profesinės kompetencijos, patirties, nepriekaištingos profesinės etikos pripažinimas. Šie kriterijai yra esminiai formuojant kitas savivaldos, taip pat tiesiogiai su jos

The role of the judges of the Supreme Court of Lithuania in the broad activity of self-governance of courts is exceptional – significant and important. This is determined not only by legal regulation – the Law on Courts, according to which even a quarter of the members of the executive self-governance institution – the Judicial Council – is judges of the Supreme Court. This is also determined by the trust shown to the judges of the Supreme Court by the entire community of judges, other constitutional authorities and the recognition of their high professional competence, experience, and impeccable professional ethics. These

"Judges and courts are not sufficiently independent if the independence of courts as the system of the institutions of the judiciary is not ensured. The fully-fledgedness and independence of the judiciary pre-supposes its self-regulation and self-governance, which includes, inter alia, the organisation of the work of courts and the activities of the professional corps of judges."

(Rulings of the Constitutional Court of 21 December 1999, 12 July 2001, 13 May 2004, 09 May 2006)

"Lithuanian self-governance of courts is the right and real power of judges and courts, according to the Constitution of the Republic of Lithuania and other laws, to decide freely and independently, on their own responsibility, issues of court activity. Lithuanian self-governance of courts is based on representation, elections, public participation, accountability of self-governance institutions, as well as their responsibility for the proper performance of assigned functions. The self-governance system of Lithuanian courts consists of: General Meeting of Judges, Judicial Council, Court of Honour of Judges, and meeting of court judges."

(Articles 113 and 114 of the Law on Courts)

veikla susijusias institucijas (Teisėjų etikos ir drausmės, Pretendentų į teisėjus egzamino, Pretendentų į teisėjus atrankos, Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo, Teismų sistemos apdovanojimo komisijos), kurių nariais, o iš jų – labai dažnai pirmininkais, buvo ir yra renkami / skiriami Aukščiausiojo Teismo teisėjai.

Teismų nepriklausomumą ir veiklos efektyvumą užtikrinti padeda, formuojant profesinį korpusą dalyvauja šios savivaldos ir kitos institucijos, kurių nariai yra ir (ar) kuriose dirba ir Aukščiausiojo Teismo teisėjai:

criteria are essential in the formation of other institutions of self-governance of courts, as well as those directly related to its activities (Commissions of: Judges' Ethics and Discipline, Examination of Candidates for Judges, Selection of Candidates for Judges, Continuous Evaluation of Judges' Performance, and Judiciary System Awards), whose members, and from them – very often chairpersons, were and are elected/appointed judges of the Supreme Court.

The independence and efficiency of the courts is ensured through the activities of the following

- **Visuotinis teisėjų susirinkimas** – aukščiausia teismų savivaldos institucija. Visuotiniame teisėjų susirinkime dalyvauja visi Lietuvos teisėjai – bendrosios kompetencijos ir administracinių teismų teisėjai. Visuotinis teisėjų susirinkimas tvirtina Teisėjų etikos taisykles, renka ir atšaukia Teisėjų tarybos narius, išklauso Teisėjų tarybos, Teisėjų garbės teismo ataskaitas, svarsto ir sprendžia kitus teismų veiklos klausimus.
- **Teisėjų taryba** yra vykdomoji teismų savivaldos institucija, užtikrinanti teismų ir teisėjų nepriklausomumą. Teisėjų tarybą sudaro 17 Lietuvos

self-governance and other institutions, whose members are and/or which employ judges of the Supreme Court:

- **The General Meeting of Judges** is the highest self-governance institution of the courts. The General Meeting of Judges is attended by all Lithuanian judges – judges of general competence and administrative courts. The General Meeting of Judges approves the Rules of Ethics of Judges, elects and dismisses members of the Judicial Council, listens to the reports of the Judicial Council, the Court of Honour of Judges, considers and resolves other essential issues of court activity.

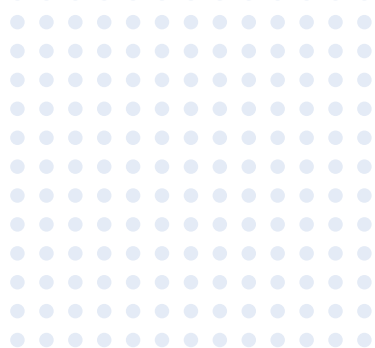
teismų teisėjų, iš jų keturi – Aukščiausiojo Teismo teisėjai. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas yra Teisėjų tarybos narys pagal pareigas. Tris Aukščiausiojo Teismo teisėjus į Teisėjų tarybą išrenka Aukščiausiojo Teismo teisėjai Visuotiniame teisėjų susirinkime. Kiti Teisėjų tarybos nariai yra: pagal pareigas – Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas; Visuotiniame teisėjų susirinkime išrinkti teisėjai: du – iš Lietuvos apeliacinio teismo, vienas – iš Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, vienas – iš Regionų administracinio teismo, trys – nuo visų apygardos teismų, keturi – nuo visų apylinkės teismų. Teisėjų kandidatūras Visuotiniame teisėjų susirinkime iškelia ir renka atitinkamų teismų atstovai. Teisėjų tarybos įgaliojimų laikas – ketveri metai. Teisėjų tarybos pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir sekretorių dvejiems metams iš Teisėjų tarybos narių renka Teisėjų taryba.

Teisėjų taryba savo narių balsų dauguma priima visai teismų sistemai, jos savarankiškumui, taip pat ir Aukščiausiajam Teismui reikšmingus sprendimus. Viena svarbiausių Teisėjų tarybos funkcijų yra patarti Respublikos Prezidentui dėl teisėjų, teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų skyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ir atleidimo iš pareigų. Jei nėra Teisėjų tarybos patarimo, Respublikos Prezidentas negali priimti sprendimo dėl teisėjo paskyrimo, karjeros ar atleidimo iš pareigų. Teisėjų tarybos patarimo nereikia, kai teisėjas atleidžiamas dėl paskyrimo Konstitucinio Teismo teisėju arba Vyriausybės nariu.

- **Teisėjų etikos ir drausmės komisija** yra septynių narių institucija, sprendžianti dėl drausmės

- **The Judicial Council** is an executive self-governance institution of the courts, which ensures the independence of courts and judges. The Judicial Council consists of 17 judges of Lithuanian courts, four of whom are judges of the Supreme Court. The President of the Supreme Court is an ex officio member of the Judicial Council. Three judges of the Supreme Court are elected to the Judicial Council by the judges of the Supreme Court at the General Meeting of Judges. Other members of the Judicial Council are: ex officio - the President of the Court of Appeal of Lithuania and the President of the Highest Administrative Court of Lithuania; Judges elected at the General Meeting of Judges: two – from the Court of Appeal of Lithuania, one – from the Highest Administrative Court of Lithuania, one – from the Administrative Court of Regions, three – from all regional courts, and four – from all district courts. Candidate judges are nominated and elected by the representatives of the respective courts at the General Meeting of Judges. The term of office of the Judicial Council is four years. The chairperson, deputy chairperson, and secretary of the Judicial Council are elected by the Judicial Council for two years from the members of the Judicial Council.

The Judicial Council, by the majority vote of its members, passes decisions that are significant for the entire judicial system, its independence, as well as for the Supreme Court. One of the most important functions of the Judicial Council is to advise the President of the Republic on the appointment, promotion, transfer, and dismissal of judges, court president and chairpersons, deputy chairpersons, and chairpersons of divisions. If there is no advice from the Judicial Council, the President of the Republic cannot make a decision

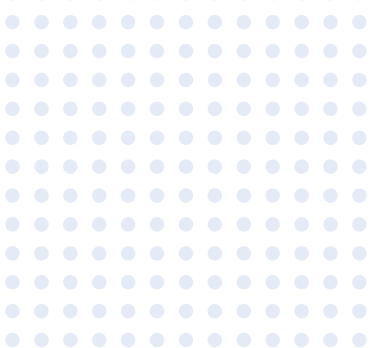
bylų teisėjams iškėlimo, konsultuojanti teisėjus etikos klausimais. Du šios komisijos narius skiria Respublikos Prezidentas, vieną – Seimo Pirmininkas, keturis narius teisėjus – Teisėjų taryba. Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas šios komisijos nariais parenka visuomenės atstovus. Iš paskirtų komisijos narių Teisėjų taryba tvirtina jos pirmininką. Dažniausiai Komisijos pirmininkas ir dar bent vienas narys yra Aukščiausiojo Teismo teisėjai. Motyvuotai siūlyti teisėjui iškelti drausmės bylą turi teisę bet kuris asmuo, teismo, kuriame dirba teisėjas, ar aukštesnių teismų vadovai, taip pat Teisėjų taryba bei Teisėjų etikos ir drausmės komisija. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas gali kreiptis į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją dėl drausmės bylos iškėlimo bet kurio teismo teisėjui.

- **Teisėjų garbės teismas** – teisėjų drausmės bylas ir teisėjų prašymus dėl teisėjo garbės gynimo nagrinėjanti 10 narių teismų savivaldos institucija. Du Teisėjų garbės teismo narius Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui skiria Respublikos Prezidentas, du – Seimo Pirmininkas, šešis – Teisėjų taryba.

Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas Teisėjų garbės teismo nariais skiria visuomenės atstovus. Po vieną narį iš Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, tris narius iš Regionų administracinio teismo, visų apygardų teismų ir

on the appointment, career or dismissal of a judge. The advice of the Judicial Council is not required when a judge is dismissed due to appointment to a position of the judge of the Constitutional Court or a member of the Government.

- **The Judicial Ethics and Disciplinary Commission** is a seven-member body that decides on the initiation of disciplinary cases against judges and advises judges on ethical issues. Two members of this Commission are appointed by the President of the Republic, one by the Speaker of the Seimas, and four judges by the Judicial Council. The President of the Republic and the Speaker of the Seimas choose representatives of the public as members of this Commission. The Judicial Council confirms its chairperson from the appointed members of the Commission. Usually the chairperson of the Commission and at least one other member are judges of the Supreme Court. Any person, the heads of the court where the judge works, or the heads of higher courts, as well as the Judicial Council and the Judges' Ethics and Discipline Commission have the right to make a reasoned proposal to initiate a disciplinary case against the judge. The President of the Supreme Court may apply to the Judicial Ethics and Disciplinary Commission for the initiation of disciplinary proceedings against a judge of any court.
- **The Court of Honour of Judges** is a 10-member self-government institution of courts that examines disciplinary cases of judges and judges' requests for the defence of a judge's honour. Two members of the Court of Honour of Judges are appointed by the President of the Republic, two by the Speaker of the Seimas, and six by the Judicial Council for the duration of the Judicial Council's mandate.

apylinkių teismų teisėjų į Teisėjų garbės teismą renka Teisėjų taryba. Teisėjų garbės teismo pirmininką renka Teisėjų taryba iš Teisėjų garbės teismo narių teisėjų.

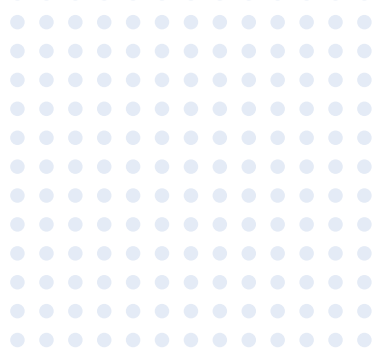
Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylą, sprendimu gali nutraukti drausmės bylą, apsiriboti drausmės bylos svarstymu, paskirti teisėjui drausminę nuobaudą (įspėjimą, papeikimą, griežtą papeikimą), pasiūlyti Respublikos Prezidentui ar Seimui atleisti teisėją iš pareigų Konstitucijoje nustatytais pagrindais arba pasiūlyti Respublikos Prezidentui kreiptis į Seimą dėl apkaltos teisėjui. Aukščiausiojo Teismo pirmininką ir teisėjus, taip pat Lietuvos apeliacinio teismo pirmininką ir teisėjus už šiurkštų Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą, taip pat paaiškėjus, jog padarytas nusikaltimas, Seimas gali pašalinti iš pareigų apkaltos proceso tvarka.

- **Pretendentų į teisėjus egzaminavimo komisija** organizuoja ir vykdo kandidatų į teisėjus egzaminavimą. Pretendentų į teisėjus egzaminavimo komisiją trejiems metams iš septynių asmenų sudaro Teisėjų taryba. Pretendentų į teisėjus egzaminavimo komisijos nariais skiriami nepriekaištingos reputacijos, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, asmenys ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Ne mažiau kaip keturi šios

The President of the Republic and the Speaker of the Seimas appoint representatives of the public as members of the Court of Honour of Judges. One member from the judges of the Supreme Court, the Court of Appeal of Lithuania, and the Highest Administrative Court of Lithuania, three members from the Administrative Court of Regions, all regional courts and district courts are elected to the Court of Honour of Judges by the Judicial Council. The chairperson of the Court of Honor of Judges is elected by the Judicial Council from the judges who are members of the Court of Honor of Judges.

The Court of Honour of Judges, having examined the disciplinary case, may decide to terminate the disciplinary case, confine to disciplinary hearings only, impose a disciplinary penalty on the judge (warning, reprimand, severe reprimand), propose to the President of the Republic or the Seimas to dismiss the judge on the grounds established in the Constitution, or propose to the President of the Republic to apply for impeachment of a judge. The President and judges of the Supreme Court, as well as the chairperson and judges of the Court of Appeal, may be removed from office by the Seimas for a gross violation of the Constitution or breach of oath, as well as when it becomes clear that a crime has been committed.

- **The Commission for the Examination of Candidates for Judges** organizes and conducts the examination for candidates for judges. This Commission is formed from seven persons for three years period by the Judicial Council. Only persons of impeccable reputation, as defined in the Law on Civil Service of the Republic of Lithuania, are appointed as members of the Commission for no more than two consecutive terms. At least

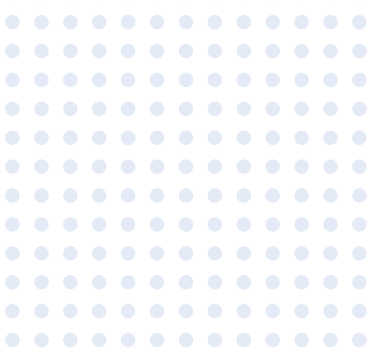

komisijos nariai turi būti teisėjai. Du asmenis Komisijos nariais iš teisėjų ir vieną asmenį iš teisės krypties mokslininkų pasiūlo Teisėjų tarybos pirmininkas, po vieną asmenį iš teisėjų ir po vieną asmenį iš teisės krypties mokslininkų – daugiausia teisėjų vienijanti teisėjų asociacija ir teisingumo ministras. Teisėjų taryba iš Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos narių skiria Komisijos pirminką.

- **Pretendentų į teisėjus atrankos komisija** – Respublikos Prezidento sudaryta komisija, kurios tikslas – padėti Respublikos Prezidentui atrinkti tinkamiausius kandidatus eiti teisėjų, teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų pareigas. Atrankos komisija trejiems metams sudaroma iš septynių asmenų. Atrankos komisijos nariais gali būti skiriami nepriekaištingos reputacijos, kaip tai apibrėžta Valstybės tarnybos įstatyme, asmenys ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Tris Atrankos komisijos narius teisėjus skiria Teisėjų taryba, keturis visuomenės atstovus – Respublikos Prezidentas.
- **Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija** vertina teisėjų veiklą ir nagrinėja kitus klausimus, susijusius su teisėjų veiklos vertinimu. Pagrindinis tikslas – nustatyti stipriąsias ir silpnąsias teisėjų profesinių žinių, įgūdžių, veiklos sritis, skatinti tobulinti profesinius gebėjimus. Vertinimo

four members of this Commission must be judges. Two persons from judges and one person from legal scholars are proposed as members of the Commission by the Chairperson of the Judicial Council, one person from judges and one person from legal scholars are proposed by the Association of Judges, which unites most of judges of Lithuania, and one by the Minister of Justice. The Judicial Council appoints the Chairperson of the Commission from the members of the Commission for the Examination of Candidates for Judges.

- **The Selection Commission for Candidates for Judges** is a commission established by the President of the Republic, the purpose of which is to help the President of the Republic select candidates that are the most suitable for the positions of judges, court president and chairpersons, deputy chairpersons, and chairpersons of division. The selection commission is formed from seven persons for three years. Persons of impeccable reputation, as defined in the Law on Civil Service, may be appointed as members of the Selection Commission for no more than consecutive two terms. Three judges of the Selection Commission are appointed by the Judicial Council, four representatives of the public are appointed by the President of the Republic.
- **The Permanent Commission for Assessment the Activities of Judges** evaluates the performance of judges and examines other issues related to the assessment of the performance of judges. The main goal is to determine the strong and weak areas of professional knowledge, skills, and activities of judges, and promote the improvement of professional abilities. The Assessment Commission is formed for the duration of the term of the Judicial Council from seven members, three of whom (not judges) are appointed by the President of the

komisija sudaroma Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui iš septynių narių, kurių tris (ne teisėjus) skiria Respublikos Prezidentas, o keturis iš teisėjų renka Teisėjų taryba. Vertinimo komisijos pirmininką iš paskirtų Vertinimo komisijos narių renka Teisėjų taryba.

- **Teismų sistemos apdovanojimų komisija** yra Teisėjų tarybos sudaryta nuolatinė komisija, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka svarstanti apdovanojimui už nuopelnus teismų sistemai pateiktas kandidatūras, kitus su apdovanojimo skyrimu ir (ar) jo panaikinimu susijusius klausimus ir savo išvadas teikianti Teisėjų tarybai.

Republic, and four from the judges are elected by the Judicial Council. The Chairperson of the Assessment Commission is elected by the Judicial Council among the appointed members of the Assessment Commission.

- **The Judiciary System Awards Commission** is a permanent commission established by the Judicial Council, which considers the nominations submitted for the awarding for merits to the judicial system, other issues related to presentation and/or revocation of reward, and submits its conclusions to the Judicial Council in accordance with the procedure established by the Judicial Council.

„Teisėjai gali laisvai vienytis ir jungtis į teisėjų asociacijas ar kitas nepolitinės organizacijas, atstovaujančias teisėjų interesus.“ (Teismų įstatymo 115 straipsnis)

“Judges may freely unite and join associations of judges or other non-political organizations representing the interests of judges.” (Article 115 of the Law on Courts)

2023 m. veiklos trisdešimtmetį šventusi **Lietuvos Respublikos teisėjų asociacija** puoselėja ir plėtoja teismo ir teisėjų nepriklausomumą, savivaldą, teisėjų korpuso tradicijas, kelia profesijos prestižą. Asociacija padeda rengiant bei tobulinant teisės aktus, susijusius su teismo ir teisėjų veikla, veikia teisėjų profesinio tobulinimo srityje. Vieni iš aktyviausių Asociacijos steigimo iniciatorių, o įsteigus ją – autoritetingi Asociacijos valdybos nariai buvo ir yra Aukščiausiojo Teismo teisėjai. Absoliuti Aukščiausiojo Teismo teisėjų dauguma yra Asociacijos nariai.

The Association of Judges of the Republic of Lithuania, which celebrated its thirtieth anniversary in 2023, fosters and develops the independence of the courts and judges, self-governance of courts, the traditions of the judges' corps, and raises the prestige of the profession. The association helps in the preparation and improvement of legislation related to the activities of the courts and judges, and works in the field of professional development of judges. One of the most active initiators of the establishment of the Association, and after its establishment, the authoritative members of the Board of the Association, were and are judges of the Supreme Court. The absolute majority of Supreme Court judges are members of the Association.

Svarbus vaidmuo užtikrinant organizacinį Lietuvos teismų nepriklausomumą tenka **Nacionalinei teismų administracijai (NTA)**.

Tai teismus ir teismų savivaldos institucijas aptarnaujanti įstaiga, kurios paskirtis – pagal kompetenciją užtikrinti teismų ir teismų savivaldos institucijų administracinę ir organizacinę veiklą. Nacionalinės teismų administracijos steigėjo funkcijas atlieka Aukščiausiasis Teismas. Administracijos direktorių skiria ir NTA struktūrą tvirtina Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Nacionalinė teismų administracija rengia medžiagą teismų savivaldos institucijoms, jas techniškai aptarnauja; organizuoja ir užtikrina, kad teismai būtų centralizuotai aprūpinami ilgalaikiu turtu, inventoriumi ir paslaugomis; skiria ir moka teisėjų valstybines pensijas; atlieka vidaus auditą teismuose; apibendrina teismų poreikius dėl valstybės biudžeto asignavimų poreikių ir teikia informaciją dėl jų Teisėjų tarybai; organizuoja informacinių sistemų kūrimą ir diegimą teismuose, administruoja teismų informacines sistemas ir jas tobulina; valdo Valstybės investicijų programoje nurodytų investicijų, skirtų teismams, asignavimus, rengia ir įgyvendina teismų investicijų projektus; informuoja visuomenę apie teismų ir teismų savivaldos institucijų veiklą; atlieka kitas funkcijas.

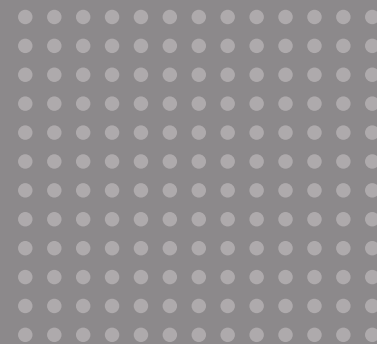
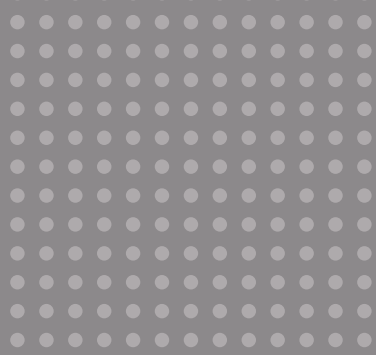
LIETUVOS TEISMAI

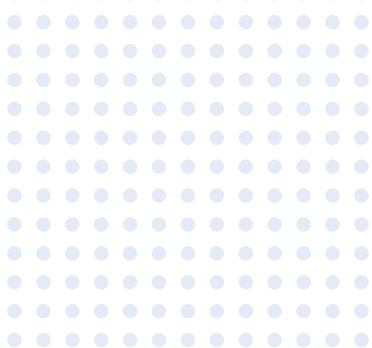
Nacionalinė teismų administracija

An important role in ensuring the organizational independence of Lithuanian courts belongs to the **National Court Administration (NCA)**. It serves courts and judicial

self-governance institutions seeking to ensure proper administrative and organizational activities of courts and judicial self-governance in accordance with its competence. The functions of the founder of the NCA are performed by the Supreme Court. The Director of the NCA is appointed and the structure of the NCA is approved by the President of the Supreme Court.

The NCA prepares material for self-governance institutions of courts, provides them with technical support; organizes and ensures that courts are centrally supplied with fixed assets, inventory and services; assigns and pays judges' state pensions; conducts internal audits in courts; summarizes the needs of the courts regarding state budget allocations and provides information about these aspects to the Judicial Council; organises the development, implementation and administration of information systems in the courts; manages the allocations of investments for courts specified in the State Investment Program, prepares and implements court investment projects; informs the public about the activities of courts and judicial self-governance institutions; and performs other functions.

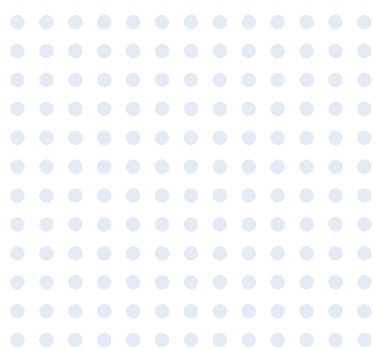

BENDRADARBIUJANT SU KOLEGOMIS:
TEISMŲ DIALOGAS, KITOS
BENDRADARBIAVIMO KRYPTYS

COOPERATION WITH COLLEAGUES:
JUDICIAL DIALOGUE, OTHER DIRECTIONS
OF COOPERATION

5

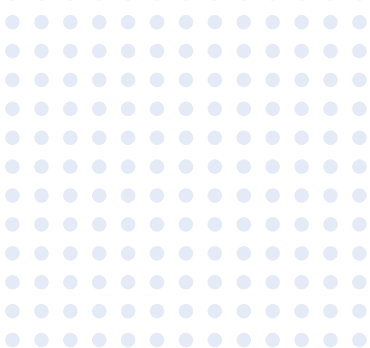

Lietuvos Aukščiausiajam Teismui, kaip aukščiausiajam nacionalinės teismų sistemos teismui, tenka ypatinga atsakomybė tiek užtikrinti darnią Lietuvos vidaus teisės sistemą, jos dermę su viršnacionaline teise, tiek prisidėti prie Europos teisės, pagrįstos bendromis vertybėmis, kūrimo – būti aktyviam stiprinant teisėjų dialogą, kuris skatina koordinuotai reaguoti į bendrus Europos teisėjų iššūkius.

- 1995 m. balandžio 27 d. Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuota **Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija** (Žmogaus teisių konvencija) Lietuvos teismams, taip pat ir Aukščiausiajam Teismui, tapo vienu svarbiausių teisės šaltinių užtikrinant asmens teises ir laisves. 2018 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojus 16-ajam Žmogaus teisių konvencijos protokolui (Lietuva šį protokolą ratifikavo 2015 m. birželio 11 d. įstatymu), Aukščiausiasis Teismas gali kreiptis į Europos Žmogaus Teisių Teismą su prašymu pateikti konsultacinę išvadą.
- 2004 m. gegužės 1 d. Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, **Aukščiausiasis Teismas tapo vienu iš Europos Sąjungos teismų**, turinčių pareigą užtikrinti veiksmingą Europos Sąjungos teisės taikymą ir aukščiausių žmogaus teisių apsaugos standartų laikymąsi. Pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, jeigu kasacinėje byloje kyla Europos Sąjungos teisės aiškinimo ir galiojimo klausimas, Aukščiausiasis Teismas turi

The Supreme Court of Lithuania, as the highest court of the national judicial system, has a special responsibility both to ensure the coherence of domestic legal system and its consistency with supranational law, and to contribute to the creation of European law based on common values, i. e. to be active in strengthening the dialogue between judges, which encourages a coordinated response to the common challenges of European judges.

- **The Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms** (Human Rights Convention) ratified by the Seimas of the Republic of Lithuania on 27 of April 1995 has become one of the most important sources of law for the Lithuanian courts, including the Supreme Court, in ensuring individual rights and freedoms. After the entry into force of the 16th Protocol of the Human Rights Convention on 01 August 2018 (Lithuania ratified this protocol by the law on 11 June 2015), the Supreme Court can apply to the European Court of Human Rights with a request to provide an advisory opinion.
- After Lithuania became a member of the European Union on 01 May 2004, **the Supreme Court became one of the courts of the European Union** with the duty to ensure the effective application of European Union law and compliance with the highest standards of protection of human rights. According to the Treaty on the Functioning of the European Union, if the question of the interpretation and validity of European Union law arises in a cassation case, the Supreme Court has the

pareigą kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo.

- 2016 m. Aukščiausiasis Teismas prisijungė prie **Europos Žmogaus Teisių Teismo inicijuoto aukštesniųjų teismų tinklo (SCN)**, kurio tikslas – užtikrinti abipusį keitimąsi teismų praktika ir informacija, susijusia su Žmogaus teisių konvencijos taikymu.
- Nuo 2018 m. Aukščiausiasis Teismas dalyvauja tais pačiais metais pradėjusiame veikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo suburtame **Europos Sąjungos teisminiame tinkle (JNEU)**, skirtame valstybių narių teisminiam ir teisiniam bendradarbiavimui palengvinti.
- Nuo pat 2004 m., kai buvo įsteigtas **Europos Sąjungos aukščiausiųjų teismų pirmininkų tinklas**, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas yra šio tinklo narys. Tinklas vienija 35 šalių aukščiausiuosius teismus, skatindamas darbinės diskusijas ir keitimąsi idėjomis, organizuodamas kasmetinius kolokviumus Tinklo narių parengtoms mokslinėms-praktinėms aktualių klausimų analizėms (studijoms) svarstyti, tapdamas forumu, kuriame Europos institucijoms suteikiama galimybė prašyti aukščiausiųjų teismų nuomonės. Tinklas, remiamas Europos Komisijos, sukūrė Bendrąjį teismų praktikos portalą (Tinklo svetainėje viešai prieinama paieška leidžia ieškoti teismų praktikos nacionalinėse teismų praktikos duomenų bazėse).

duty to refer to the Court of Justice of the European Union for a preliminary ruling.

- The Supreme Court joined the **Superior Courts Network (SCN) initiated by the European Court of Human Rights** in 2016. SCN aims to ensure mutual exchange of case law and information related to the application of the Human Rights Convention.
- The Supreme Court participates in the **Judicial Network of the European Union (JNEU)** from 2018. JNEU was launched in the same year by the Court of Justice of the European Union and is intended to facilitate judicial and legal cooperation between member states.
- Since the establishment of the **Network of Presidents of the Supreme Judicial Courts of the European Union** in 2004, the President of the Supreme Court of Lithuania has been a member of this Network. The Network unites the supreme courts of 35 countries, promoting working discussions and exchange of ideas, organizing annual colloquiums to discuss scientific-practical analyses (studies) of current issues prepared by members of the Network, becoming a forum where European institutions are given the opportunity to request the opinion of the supreme courts. The Network, with the support of the European Commission, has created a Common Case Law Portal (a publicly accessible search on the Network's website allows to search for case law in national case law databases).

Istorinė, kultūrinė ir geografinė bendrystė lėmė itin glaudų bendradarbiavimą su Baltijos ir Vidurio bei Šiaurės Europos valstybių aukščiausiais teismais, kurių teisinės sistemos turi daug vienijančių bendrų bruožų, o skirtybės skatina analizuoti ir ieškoti geriausių sprendimų tobulinant savo modelius.

The historical, cultural and geographical commonality led to extremely close cooperation with the Supreme Courts of the Baltic, Central, and Northern European states, whose legal systems have many unifying common features, while the differences encourage analysis and search for the best solutions by improving their models.

- Nuo 2011 m. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas dalyvauja **Vidurio ir Rytų Europos aukščiausiųjų teismų konferencijoje (CEELI)**, skirtoje regiono aukščiausiųjų teismų bendro intereso klausimams, susijusiems su teisinės valstybės principų plėtra (puoselėjimu) ir teismų administravimu.

- The Supreme Court of Lithuania participates in the **Central and Eastern European Law Initiative (CEELI)** since 2011. It is dedicated to issues of common interest of the supreme courts of the region, related to the development of the principles of the rule of law and the administration of courts.

- Nuo 1993 m. vykstanti **Baltijos valstybių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos – aukščiausiųjų teismų kasmetinė konferencija** tapo patikimu darbinio susitikimu diskutuoti su kolegomis iš Latvijos ir Estijos aktualiausiai šių teismų veiklos klausimais, toliau puoselėti galias Baltijos valstybių istorines ir kultūrinės sąsajas.

- The annual conference of the Supreme Courts of the **Baltic States – Lithuania, Latvia and Estonia** – held since 1993, has become a reliable working meeting allowing to discuss the most relevant issues of the activities of these courts and to further nurture the deep historical and cultural ties of the Baltic States.

- Vertingame, pridėtinės vertės teikiančiame kaimyninių šalių, turinčių panašias teisinės sistemas ir visuomenes, teismų forume – **Šiaurės šalių (Danijos, Islandijos, Suomijos, Norvegijos ir Švedijos) bei Baltijos valstybių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) aukščiausiųjų bendrosios kompetencijos ir administracinių teismų pirmininkų susitikime *ad hoc*** (šiuo atveju) – skatinamos regioninės diskusijos, dalijimasis žiniomis ir patirtimi apie atitinkamus teismus, nacionalinių teisinių sistemų plėtrą.

Aukščiausiasis Teismas siekia kuo didesnės bendrytės su mokslo ir mokymo instituciniais partneriais Lie-

- In a valuable, beneficial forum of courts of neighbouring countries with similar legal systems and societies – **the meeting of the presidents of the supreme general competence and administrative courts of the Nordic countries (Denmark, Iceland, Finland, Norway, and Sweden) and the Baltic states (Lithuania, Latvia, and Estonia) *ad hoc*** – regional discussions as well as exchange of knowledge and experience about respective courts, and development of national legal systems are encouraged.

The Supreme Court strives for the greatest possible cooperation with the academic and education

tuvoje ir užsienyje. Taip plečiamas akiratis, išgryninami ir puoselėjami bendri interesai.

- Nenutrūksta bendradarbiavimas su **Europos teisės akademija (ERA)** – reguliarių mokymų ir diskusijų forumu, kurio tikslas – supažindinti su ES teisinio reguliavimo naujovėmis. Aukščiausiojo Teismo teisėjai yra ne tik nuolatiniai tęstinių mokymų klausytojai – jie turi ir svarios dėstyto patirties šioje debatų platformoje.

- Gilėja Aukščiausiojo Teismo patirtis dalyvaujant **Europos teismo mokymo tinkle (EJTN)** – pagrindinėje Europos teismų mokymo ir keitimosi žiniomis platformoje. Kartu su Tinklu Aukščiausiojo Teismo teisėjai puoselėja bendrą Europos teisinę ir teisminę kultūrą, dalyvaudami ES, civilinės, baudžiamosios ir komercinės teisės, taip pat lingvistikos ir socialinių mokymų programose, mokymų mainuose, skleidami savo patirtį.

- Nuo 2010 m. Aukščiausiasis Teismas yra **Europos teisės instituto (ELI)** – nepriklausomos, demokratinės organizacijos, vienijančios daugiau kaip 1600 individualių ir daugiau kaip 140 institucinių dalyvių, narys. ELI įsteigta moksliniams tyrimams inicijuoti, vykdyti ir palengvinti, rekomendacijoms ir praktinėms gairėms Europos teisinės plėtros srityje teikti, siekiant stiprinti Europos teisinę integraciją.

institutional partners in Lithuania and abroad. In this way, the Court broadens its horizons, clarifies and fosters common interests.

- Continuous cooperation with the **European Academy of Law (ERA)**, a regular training and discussion forum aimed at introducing of innovations of EU legal regulation is fostered. Judges of the Supreme Court are not only regular participants of continuing training courses – they also have significant teaching experience on this debate platform.

- The experience of the Supreme Court expands through its participation in the **European Judicial Training Network (EJTN)**, the main platform for European judicial training and knowledge exchange. Together with the Network, Supreme Court judges foster a common European legal and judicial culture by participating in programs of EU, civil, criminal, and commercial law, as well as linguistics and social science programs, training exchanges, and by spreading their experience.

ELI
EUROPEAN
LAW
INSTITUTE

- The Supreme Court is a member of the **European Law Institute (ELI)** since 2010, an independent, democratic organization with more than 1,600 individual and more than 140 institutional participants. ELI was established to initiate, conduct, and facilitate research, recommendations and practical guidance in the field of European legal development, with the aim of strengthening European legal integration.

- Aukščiausiasis Teismas turi **ilgalaikės bendradarbiavimo tradicijas su akademinėmis** Vilniaus universiteto, Mykolo Romerio universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto **bendruomenėmis**.

- The Supreme Court has a **long-standing tradition of cooperation with the academic communities** of Vilnius University, Mykolas Romeris University, and Vytautas Magnus University.

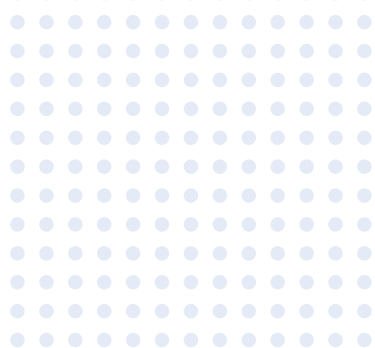
Aukščiausiasis Teismas dalyvauja tarptautiniuose ir ES projektuose:

- 2016–2017 m. kartu su Latvijos, Ispanijos, Vengrijos Aukščiausiaisiais Teismais, Liubianos (Slovėnija) ir Antverpeno (Belgija) universitetais įgyvendino Europos Sąjungos finansuotą projektą „**Aukščiausieji Teismai kaip teisminių sistemų Europos Sąjungoje efektyvumo garantas**“;
- 2018–2022 m. kartu su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ir Generaline prokuratūra vykdė Europos Sąjungos Dvynių projektą „**Prevencijos**

The Supreme Court participates in international and EU projects:

- implemented the project “**Supreme Courts as a guarantor of the effectiveness of judicial systems in the European Union**”, funded by the European Union, together with the Supreme Courts of Latvia, Spain, Hungary, the Universities of Ljubljana (Slovenia) and Antwerp (Belgium) from 2016 to 2017;
- carried out the European Union Twinning project “**Enhancing the System of Prevention and**

ir kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemos stiprinimas. Moldova“;

- 2020–2024 m. kartu su Mykolo Romerio universitetu vykdė daugiamačį tyrimą tarptautiniame projekte „**Teisėjo portretas**“, finansuojamame Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos per Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos subsidijų fondą regioniniam bendradarbiavimui;
- 2022–2024 m. kaip pagrindinis projekto partneris kartu su Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Lietuvos kriminalinės policijos biuru, Valstybine mokesčių inspekcija dalyvavo įgyvendinant Europos Sąjungos Dvynių programos projektą „**Parama Azerbaidžano nusikalstamo turto susigrąžinimo ir valdymo sistemos reformai**“, kuriame ypatingas dėmesys skirtas korupciniu būdu įgyto turto sugrąžinimo valstybei klausimams.

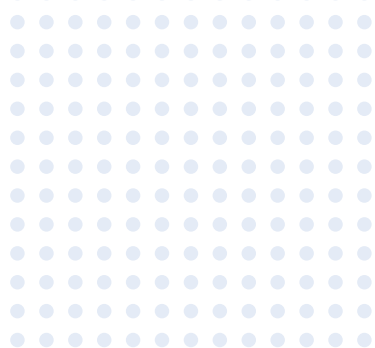
Būdamas svarbi teisminės valdžios dalis, Aukščiausiasis Teismas palaiko konstruktyvų dialogą su įstatymų leidžiamąja ir vykdomąja valdžia, bendradarbiauja su susijusios kompetencijos institucijomis; susitikimai su kitų valstybių valdžių pareigūnais aptarti bendro pobūdžio klausimų yra tapę patikimo susijusios kompetencijos institucijų bendradarbiavimo pavyzdžiu.

Combating Money Laundering and Terrorism Financing in the Republic of Moldova”

together with the Financial Crimes Investigation Service and the General Prosecutor’s Office from 2018 to 2022;

- conducted a multidimensional study in the international project “**Portrait of a Judge**”, funded by Iceland, Liechtenstein, and Norway through the European Economic Area and the Norwegian Subsidy Fund for Regional Cooperation, together with Mykolas Romeris University and others from 2020 to 2024;
- together with the Special Investigation Service of the Republic of Lithuania, the General Prosecutor’s Office of the Republic of Lithuania, the Ministry of Interior of the Republic of Lithuania, the Financial Crimes Investigation Service, the Lithuanian Criminal Police Bureau, the State Tax Inspectorate participated in the implementation of the European Union Twinning Program project “**Support to the Reform of the Criminal Asset Recovery and Management System in Azerbaijan**”, in which special attention was paid to the issues of return of assets, acquired through corrupt means, to the state from 2022 to 2024.

As an important part of the judicial authority, the Supreme Court maintains a constructive dialogue with the legislature and the state executive institutions, cooperates with convening authorities; meets with officials from judiciary of other states to discuss issues of a general nature; and has become an example of reliable cooperation among convening authorities.

Aukščiausiojo Teismo teisėjai ir teismo darbuotojai dalyvauja rengiant teisės aktų projektus, taip pat Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso priežiūros komitetuose.

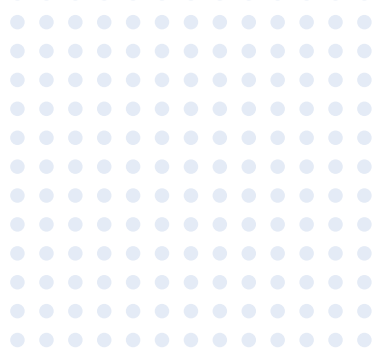
- **Dialogas su konstitucinėmis valdžiomis.**

- Aukščiausiasis Teismas neturi įstatymų leidybos iniciatyvos teisės, tačiau valstybės valdžios institucijoms Aukščiausiojo Teismo pastabos dėl teisės aktų projektų, ypač susijusių su teismų veikla, yra tapusios autoritetinga nuomone, dėl kurios kreipiamasi gana dažnai. Teismas atkreipia dėmesį į projektų aiškumą, galimus padarinius, santykį su egzistuojančia teismų praktika ar tarptautiniais įsipareigojimais ir pan.
- Atskirais atvejais, pvz., Aukščiausiajam Teismui konstatavus ir užpildžius teisės spragą, taip pat dėl neaiškaus, nevienareikšmiškai aiškintino, prieštaringo teisinio reguliavimo, Teismo atstovai kreipiasi į įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčius subjektus su siūlymais priimti ar pakeisti atitinkamas teisės normas.

Supreme Court judges and court staff participate in the drafting of legislation, as well as in the supervision committees for Codes of the Republic of Lithuania: the Civil Code, the Code of Civil Procedure, the Criminal Code and the Code of Criminal Procedure.

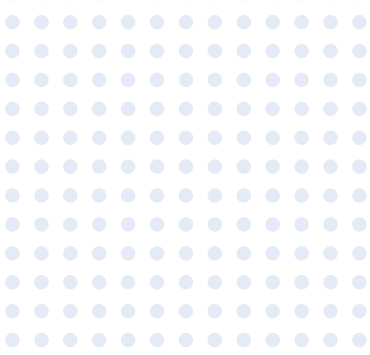
- **Dialogue with constitutional authorities.**

- The Supreme Court does not have the right of legislative initiative, but for state authorities, the Supreme Court's comments on draft legislation, particularly in relation to the judiciary, have become an authoritative opinion that is sought quite frequently. The court draws attention to the clarity of projects, possible implications, the relationship with existing case law or international obligations, etc.
- In individual cases, for example, after the Supreme Court has established and closed a legal gap, as well as due to unclear, ambiguously interpretable, contradictory legal regulation, representatives of the Court turn to state institutions with the right of legislative initiative with proposals to adopt or change the relevant legal provisions.

Aukščiausiasis Teismas – Lietuvos bendrosios kompetencijos teismų piramidės viršūnėje esantis nacionalinis teismas, prisiimantis sistemos lyderio atsakomybę. Palaikydamas glaudžius ryšius su kitais teismais, jis teikia metodinę pagalbą, dalijasi gerąja patirtimi, organizuoja periodinius ir teminius susitikimus teismams aktualiais klausimais, skleidžia žinias apie naujausią Lietuvos, Europos Sąjungos ir tarptautinių teismų praktiką. Lietuvos teismams yra suteikta galimybė nemokamai naudotis Aukščiausiojo Teismo praktikoje pateiktų teisės aiškinimo ir taikymo taisyklių duomenų baze, kurią tvarko Aukščiausiasis Teismas.

The Supreme Court is the national court at the top of the pyramid of courts of general competence in Lithuania, which assumes the responsibility of the leader of the system. By maintaining close relations with other courts, it provides methodological assistance, shares best practices, organizes periodic and thematic meetings on issues relevant to the courts, and disseminates knowledge about the latest case law of Lithuanian, European Union, and international courts. Lithuanian courts are given the opportunity to use the database on law interpretation and application provided in the case law of the Supreme Court free of charge. This database is maintained by the Supreme Court.

NUOTRAUKOS

Liudas Masys, Ramūnas Danisevičius, Dainius Stankus,
Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija | Robertas Dačkus,
Lietuvos nacionalinis muziejus | Gediminas Trečiokas,
Lietuvos nacionalinis dailės muziejus | Antanas Lukšėnas,
Šilutės Hugo Šojaus muziejus,
Vilniaus universitetas | Ugnius Bagdonavičius,
BNS | Žygimantas Gedvila, „peterberger.photography“,
Kosovo Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas,
Nacionalinė teismų administracija ir kt. šaltiniai.

PHOTOS

Liudas Masys, Ramūnas Danisevičius, Dainius Stankus,
Office of the President of the Republic of Lithuania | Robertas Dačkus,
National Museum of Lithuania | Gediminas Trečiokas,
Lithuanian National Museum of Art | Antanas Lukšėnas,
Šilutė Hugo Scheu Museum,
Vilnius University | Ugnius Bagdonavičius,
BNS | Žygimantas Gedvila, „peterberger.photography“,
Supreme Court of Kosovo, Supreme Court of Lithuania,
National Courts Administration, and other resources.

2024

